

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ

Linux Ağ Yönetimi

3. Hafta – Temel Kavramlar ve Komutlar

Yrd. Doç. Dr. A. Burak İNNER

Kocaeli Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği
Yapay Zeka ve Benzetim Sistemleri Ar-Ge Lab.
<http://yapbenzet.kocaeli.edu.tr>

Dosyalar & Dosya İsimleri

- Dosya adları herhangi bir karakteri kullanabilir.

abc??##.a1 sta.pn*

Ancak, dosya adlarında özel karakterler kullanmak akıllıca değildir.

Boşluk kabul edilir, ancak önerilmez, bunun yerine tire veya altçizgi kullanın.

test results.txt => test_results.txt or test-results.txt

- Dosya adları büyük/küçük harfe duyarlıdır.

Test_results.doc test_results.doc

Ama farklı gösteren aynı ada sahip dosyaları oluşturmaktan kaçının.

- Nokta ile başlayan dosya isimleri gizli dosyalardır.

.bashrc .profile

- Dosya uzantısı konsepti yok, nokta sadece başka bir karakter.

file.txt.old .bashrc file.doc.mod .profile.old results.yesterday results

Netlik için popüler uzantılara uymak iyi bir fikirdir

Yollar

- Dizin adları eğik çizgi ile ayrılmış '/'
/usr/src/shared/files/myfile.txt
- Mutlak ve göreceli olabilir.
 - Mutlak: nerede olduğuna bağlı değil
/home/aelarabawy/abcd
~/abcd
~ means ***/home/aelarabawy*** (geçerli kullanıcının ev dizini)
~salah means ***/home/salah*** (kullanıcı salah' ın ana dizini)
 - Göreceli: Ağacınızdaki yere bağlıdır
./my-project/progress-reports
../../my-project/progress-reports
 - . Geçerli dizin anlamına gelir
 - .. Bir üst dizin anlamına gelir

Komutlar

- Komutların Genel Şekli

\$ <Komut> [seçenekler] [bağımsız değişkenler]

- Emirler kendi başına düzenlenebilir

\$ ls

\$ pwd

\$ cd

- Seçenekler normalde isteğe bağlıdır (tanım gereği)

Genellikle '-' veya '--' ile başlar

Seçenek için kısa isimle kullanılan '-'

\$ ls -a

Seçenek için uzun isimle kullanılan '--'

\$ ls --all

Normalde kısa adını CLI'da, uzun adını komut dosyalarında kullanırız (netlik için).

Komutlar

- Birden fazla seçeneği kullanmak istiyorsak bazen seçenekleri birleştirir veya ayrı tutuyoruz

\$ ls -a -R

\$ ls -aR

\$ ls --all --recursive

- Bazen bir isim olmayan bir '--' seçeneği sonlandırır (hatta bir sonraki tire işareti yeni bir seçenek olarak görülmez)
- Bağımsız değişkenler, komuta dosya gibi iletilen bilgi, isimler ve yollar gibi.

\$ rm -rf ./project-data

Basit Komutlar

Komut	Sonuç
\$ ls	Dosyaları listeler
\$ tree	Dosyaların ağacını listeler
\$ pwd	Bulunulan dizini gösterir
\$ cd	Ağaçta gezinmek için
\$ mkdir	Dizin yaratmak için
\$ cp	Dosya ve dizinleri kopyalamak için
\$ mv	Dosya ve dizinleri taşımak veya yeni isim vermek için
\$ rm	Dosya ve dizinleri silmek için
\$ clear	Ekranı temizlemek için

Dosyaları Listele(ls Komutu)

\$ ls (Bulunulan Dizini Listele)

```
tugba@tugba-VirtualBox: ~  
tugba@tugba-VirtualBox:~$ ls  
abc          deneme2  examples.desktop  İndirilenler  Resimler  Videolar  
Belgeler    deneme3  exit              Masaüstü      Şablonlar  
deneme1     deneme4  Genel            Müzik         tugba  
tugba@tugba-VirtualBox:~$
```

Dosyaları Listele(ls Komutu)

\$ ls -a (Bütün dosyaları listele, gizli dosyalarda dahil)

```
tugba@tugba-VirtualBox: ~  
tugba@tugba-VirtualBox:~$ ls -a  
.          .cache      exit        .local     Videolar  
..         .config     .gconf     Masaüstü   .Xauthority  
abc        deneme1     Genel      Müzik      .xsession-errors  
.bash_history deneme2     .gnupg     .profile   .xsession-errors.old  
.bash_logout deneme3     .ICEauthority Resimler  
.bashrc     deneme4     İndirilenler Şablonlar  
Belgeler   examples.desktop .lessht    tugba  
tugba@tugba-VirtualBox:~$
```


Dosyaları Listele(ls Komutu)

\$ ls -l (Uzun formatta listele)

```
tugba@tugba-VirtualBox: ~  
tugba@tugba-VirtualBox:~$ ls -l  
total 68  
drwxr--r-- 2 tugba tugba 4096 Nis  2 16:32 abc  
drwxr-xr-x 2 tugba tugba 4096 Mar 22 20:29 Belgeler  
-rw-rw-r-- 1 tugba tugba  125 Nis  2 15:44 deneme1  
-rw-rw-r-- 1 tugba tugba  250 Nis  2 15:55 deneme2  
-rw-rw-r-- 1 tugba tugba    0 Nis  2 15:12 deneme3  
-rw-rw-r-- 1 tugba tugba    0 Nis  2 15:39 deneme4  
-rw-r--r-- 1 tugba tugba 8980 Mar 22 19:54 examples.desktop  
-rw-r--r-- 1 tugba tugba 11771 Nis  2 16:04 exit  
drwxr-xr-x 2 tugba tugba 4096 Mar 22 20:29 Genel  
drwxr-xr-x 2 tugba tugba 4096 Mar 22 20:29 İndirilenler  
drwxr-xr-x 2 tugba tugba 4096 Mar 22 20:29 Masaüstü  
drwxr-xr-x 2 tugba tugba 4096 Mar 22 20:29 Müzik  
drwxr-xr-x 2 tugba tugba 4096 Mar 22 20:29 Resimler  
drwxr-xr-x 2 tugba tugba 4096 Mar 22 20:29 Şablonlar  
-rwx--x--x 1 tugba tugba    0 Nis  2 16:16 tugba  
drwxr-xr-x 2 tugba tugba 4096 Mar 22 20:29 Videolar  
tugba@tugba-VirtualBox:~$
```

Dosyaları Listele(ls Komutu)

\$ ls -l (Uzun formatta listele)

```
tugba@tugba-VirtualBox: ~  
tugba@tugba-VirtualBox:~$ ls -l  
total 68  
drwxr--r-- 2 tugba tugba 4096 Nis  2 16:32 abc  
drwxr-xr-x 2 tugba tugba 4096 Mar 22 20:29 Belgeler  
-rw-rw-r-- 1 tugba tugba  125 Nis  2 15:44 deneme1  
-rw-rw-r-- 1 tugba tugba  250 Nis  2 15:55 deneme2  
-rw-rw-r-- 1 tugba tugba    0 Nis  2 15:12 deneme3  
-rw-rw-r-- 1 tugba tugba    0 Nis  2 15:39 deneme4  
-rw-r--r-- 1 tugba tugba  4096 Mar 22 20:29 test
```

File Type # of Hard Links File size

Permissions Owners Last Modify Time

-rwxr-x--- 1 walbert support 0 Oct 31 11:06 test

User Other User Group File name

r read
w write
x execute

- (file)
- d (directory)
- l (symbolic link)
- b (block special file)
- c (character special file)
- p (named pipe special file)
- s (local socket special file)

Dosyaları Listele(ls Komutu)

\$ ls [seçenekler] [<dizin or dosya> ..]

- \$ ls** (bulunulan dizini listele)
- \$ ls -a** (all: gizli dosyaları göster)
- \$ ls -l** (long: dosya ayrıntılarını göster)
- \$ ls -t** (timestamp: zaman damgasına göre sırala)
- \$ ls -S** (Size: dosya boyutuna göre sırala)
- \$ ls -r** (reverse: sıralamayı ters sırada yap)
- \$ ls -d** (directories: sadece dizinleri göster)
- \$ ls -R** (Recursive: alt dizinlerde dosyaları listeleme)

\$ ls <dir> (Belirtilen dizinin içeriğini listele)

\$ ls <file> (Bahsedilenleri listeleyin)

\$ ls <dir or file> <dir or file> <dir or file> (Seçili dizinleri veya dosyaları listeleyin)

Veya Bu Seçeneklerin Bir Karması

Dizin Ağacını Görüntüle(tree Komutu)

\$ tree (Geçerli Dizinden ağaç listeleme)

```
tugba@tugba-VirtualBox: ~  
tugba@tugba-VirtualBox:~$ tree  
.  
├── abc  
│   ├── efg  
├── Belgeler  
│   ├── dersler  
│   │   └── linux  
├── deneme1  
├── deneme2  
├── deneme3  
├── deneme4  
├── examples.desktop  
├── exit  
├── Genel  
├── İndirilenler  
├── Masaüstü  
├── Müzik  
├── Resimler  
├── Şablonlar  
├── tugba  
└── Videolar  
  
11 directories, 8 files  
tugba@tugba-VirtualBox:~$
```

Dizin Ağacını Görüntüle(tree Komutu)

`$ tree -a` (ağaç listeleme, gizli dosyalarda dahil)

```
tugba@tugba-VirtualBox: ~  
tugba@tugba-VirtualBox:~$ tree -a  
.  
├── abc  
│   └── efg  
├── .bash_history  
├── .bash_logout  
├── .bashrc  
├── Belgeler  
│   └── dersler  
│       └── linux  
├── .cache  
│   └── compizconfig-1  
│       ├── animation.pb  
│       ├── commands.pb  
│       ├── compiztoolbox.pb  
│       ├── composite.pb  
│       ├── copytex.pb  
│       ├── core.pb  
│       ├── decor.pb  
│       ├── expo.pb  
│       ├── ezoom.pb  
│       ├── fade.pb  
│       ├── gnomecompat.pb  
│       └── grid.pb
```

Dizin Ağacını Görüntüle(tree Komutu)

\$ tree [seçenekler] [<dizin veya dosya> ..]

\$ tree (geçerli dizinden başlayarak tam ağacı görüntüleyin)

\$ tree -d (sadece dizinleri gösterin)

\$ tree -a (Tüm dosyaları göster; Gizli olanlar da dahil olmak üzere)

\$ tree <dir> (Ağacı farklı bir noktadan başlayarak göstermek)

Veya Bu Seçeneklerin Bir Karması

Çalışma Dizinini Yazdırma (pwd Komutu)

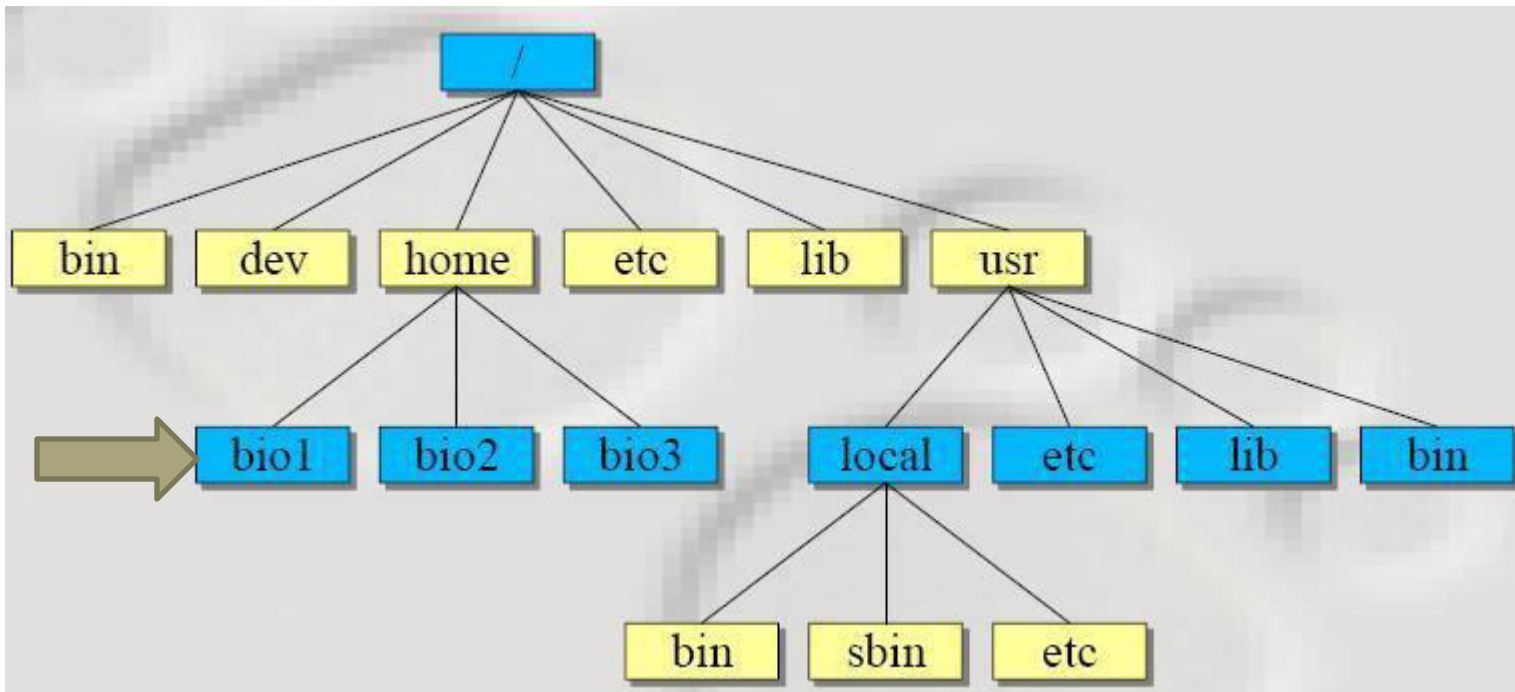
\$ pwd

\$ pwd (bulunulan dizini göster)

```
tugba@tugba-VirtualBox: ~/abc
tugba@tugba-VirtualBox:~/abc$ pwd
/home/tugba/abc
tugba@tugba-VirtualBox:~/abc$
```

Etrafinda Dolanmak (cd Komutu)

\$ cd [hedef]

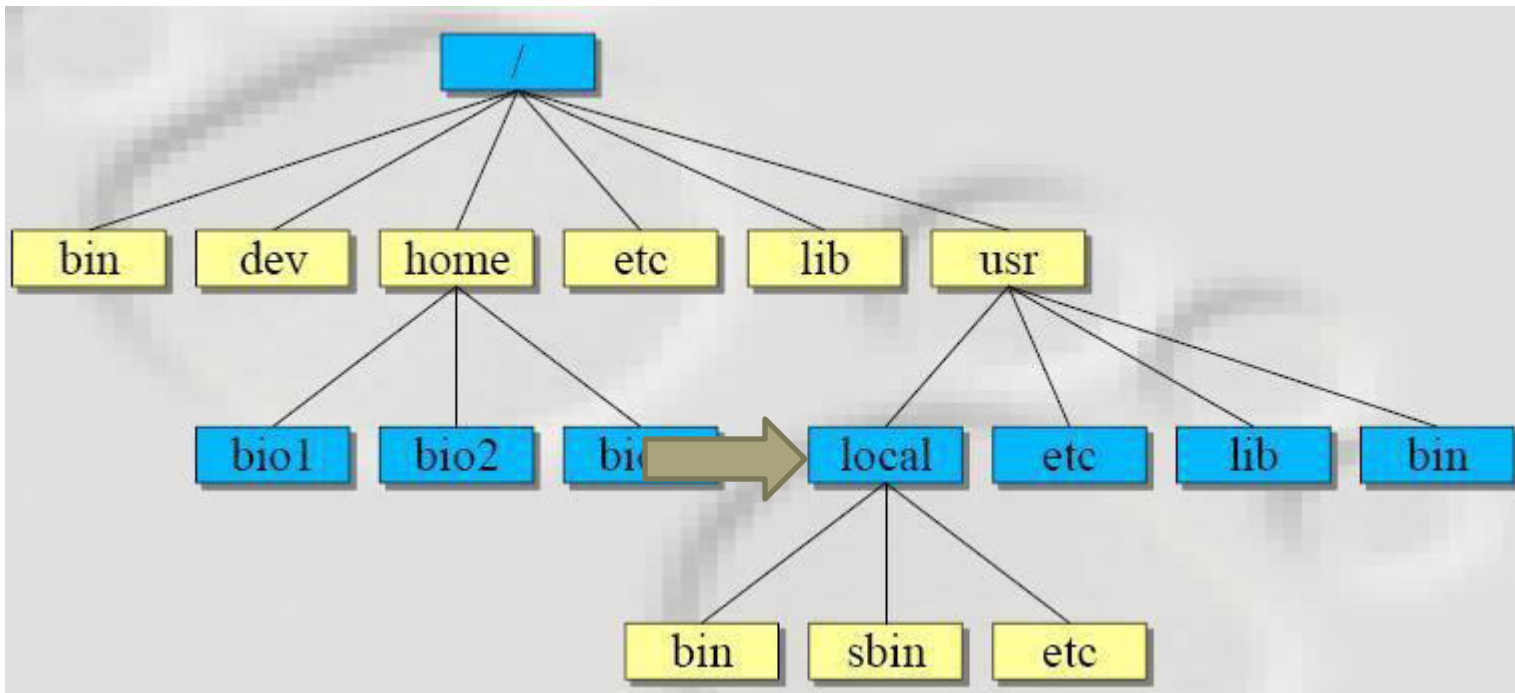

\$ pwd

/home/bio1/

Etrafinda Dolanmak (cd Komutu)

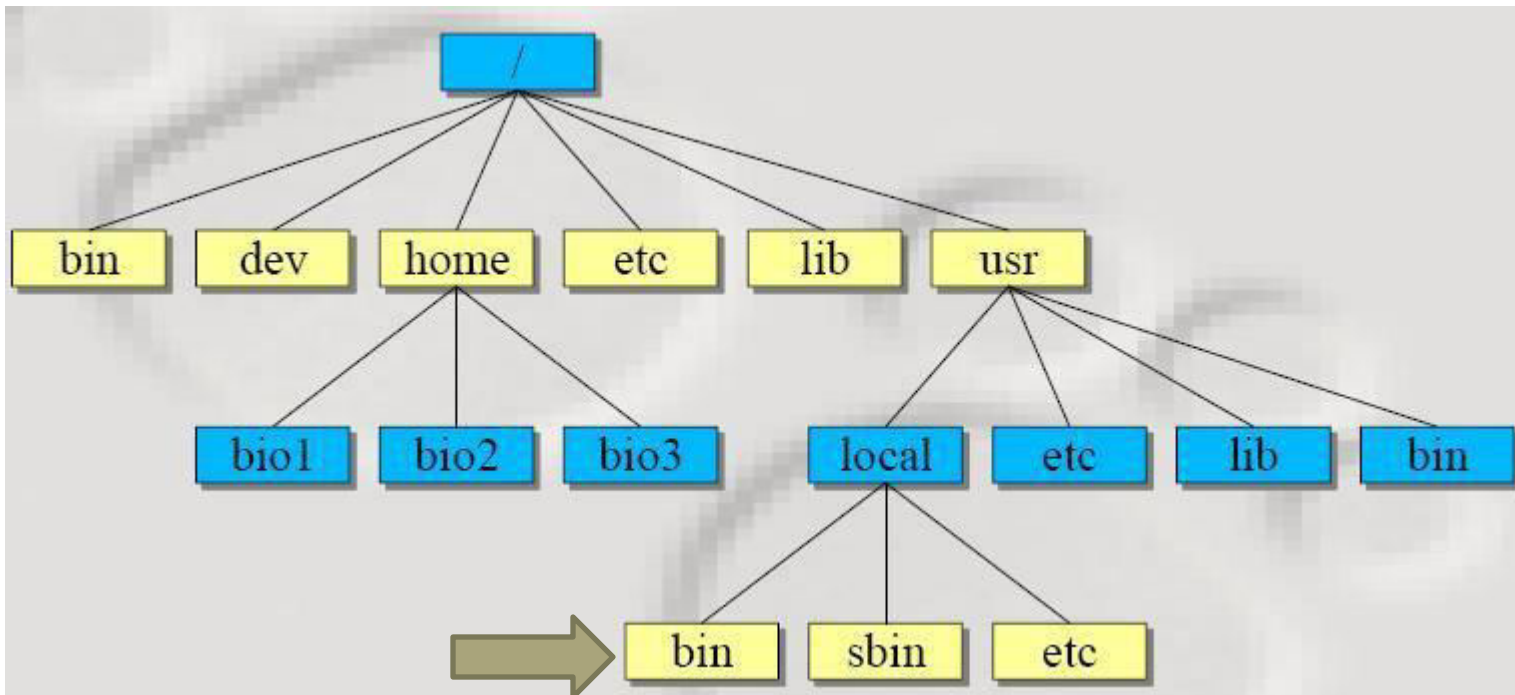
\$ cd [hedef]

\$ cd /usr/local

Etrafinda Dolanmak (cd Komutu)

\$ cd [hedef]

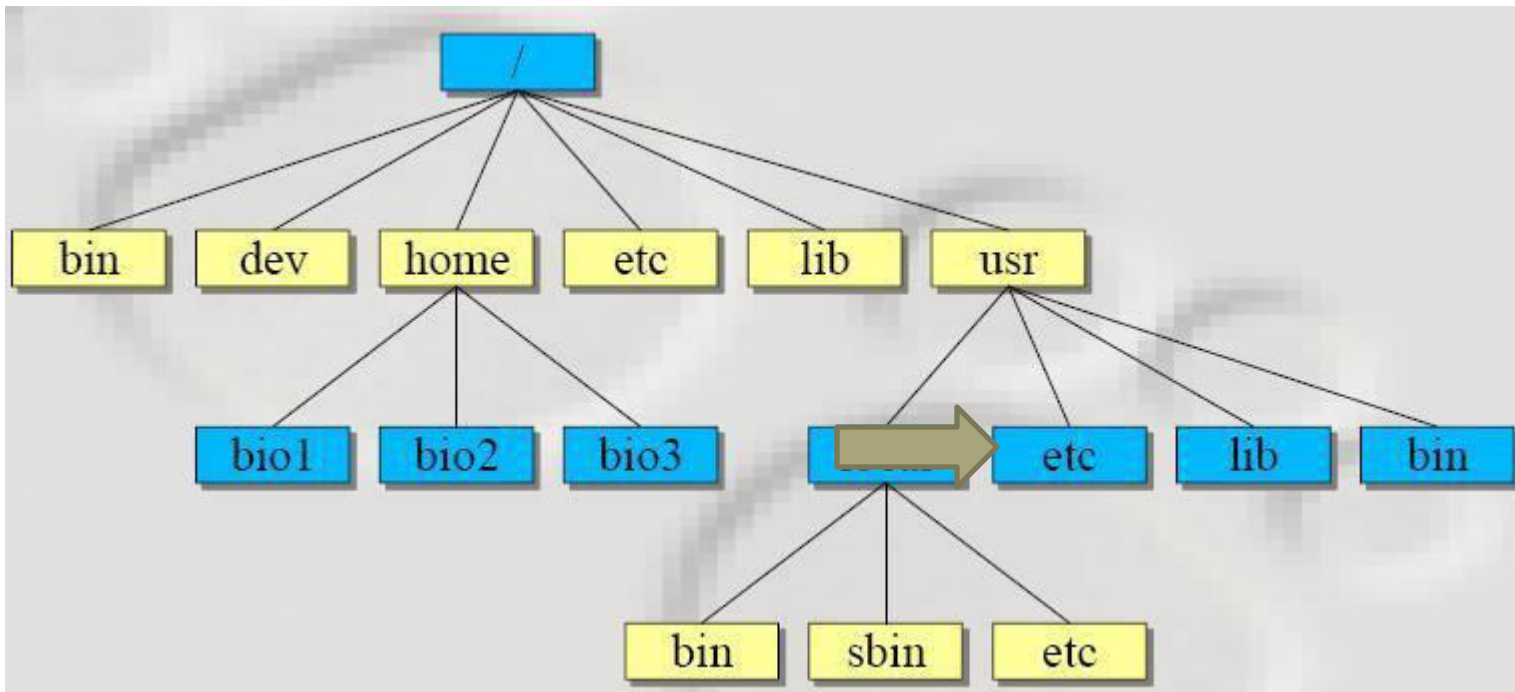
\$ cd /usr/local/bin

\$ cd ./bin

\$ cd bin

Etrafinda Dolanmak (cd Komutu)

\$ cd [hedef]

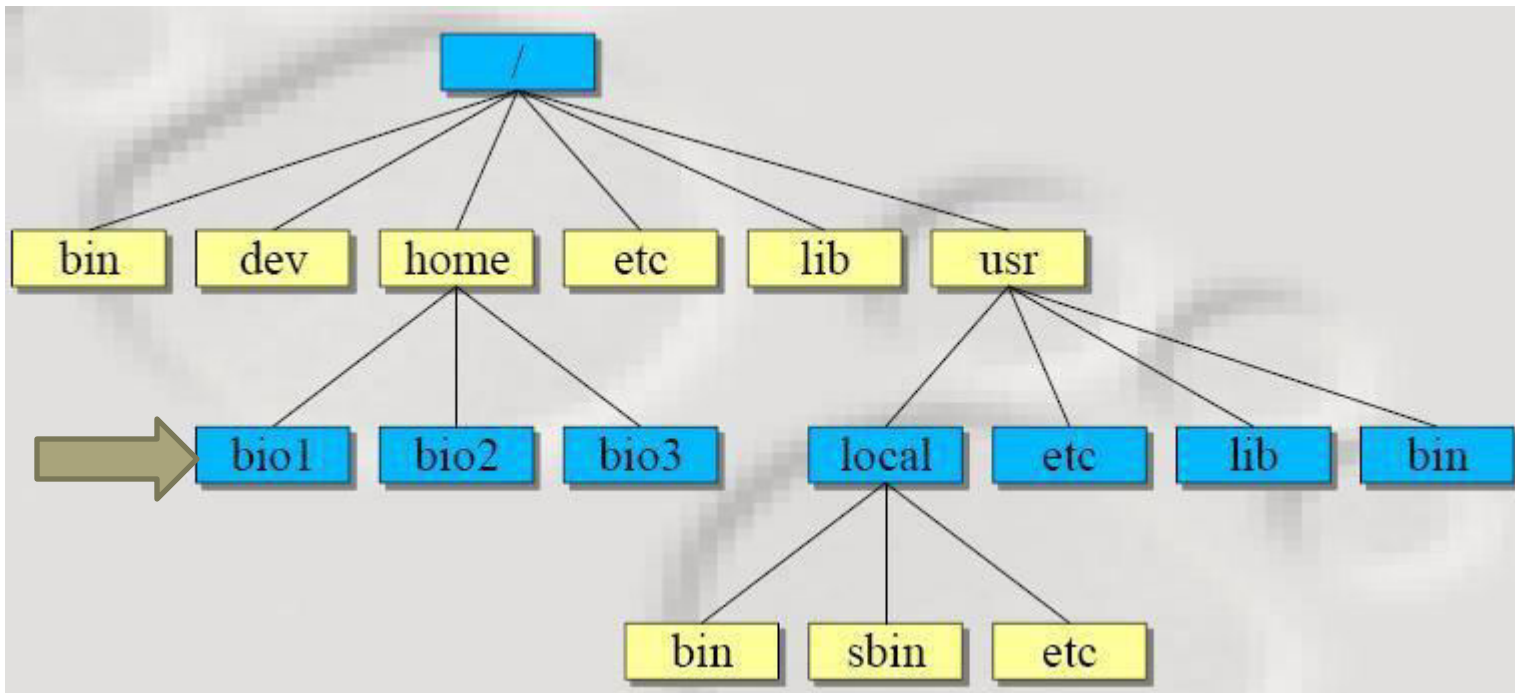

\$ cd /usr/etc

\$ cd ../../etc

Etrafinda Dolanmak (cd Komutu)

\$ cd [hedef]

\$ cd ~

\$ cd

Etrafinda Dolanmak (cd Komutu)

\$ cd [hedef]

\$ cd /etc/network

☞ (kesin yol)

\$ cd ../project/

☞ (bağlı yol)

\$ cd ./project

☞ (bağlı yol)

\$ cd project

☞ (bağlı yol, *./project* ile aynı)

\$ cd ~

☞ (ev dizinime git */home/tugba/*)

\$ cd ~user_name

☞ (*/home/user_name* e git)

\$ cd

☞ (*cd ~* ile aynı)

\$ cd ..

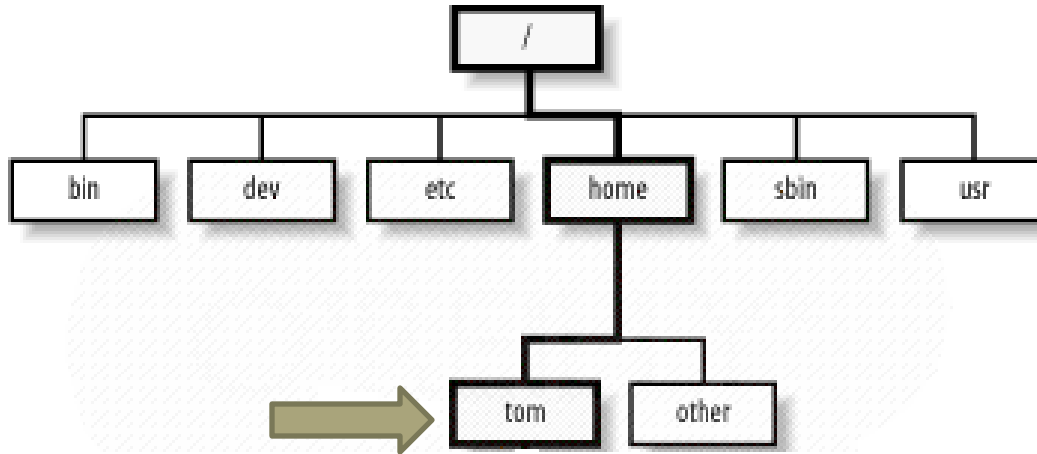
☞ (ana dizine git)

\$ cd -

☞ (önceki dizine git)

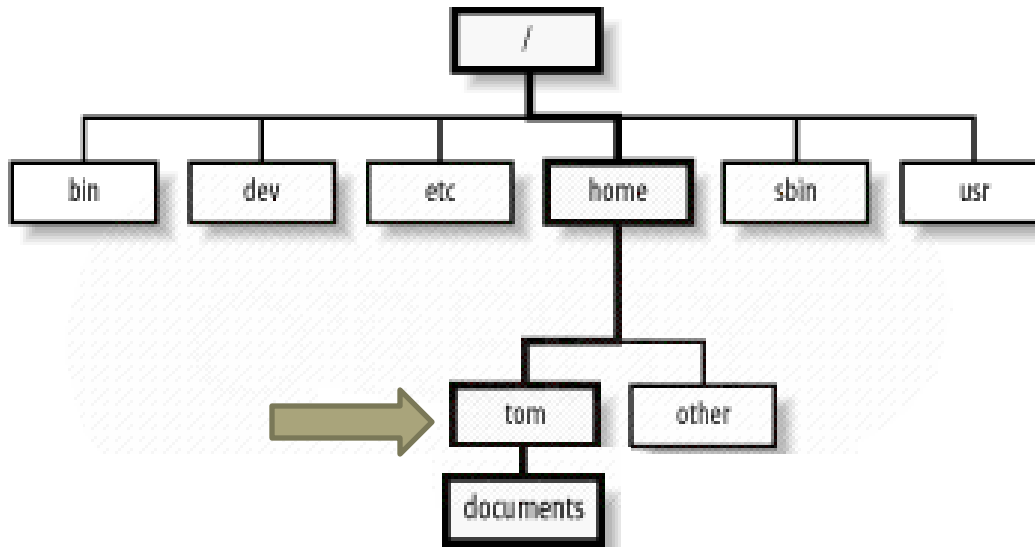
Yeni Dizin Oluşturma (mkdir Komutu)

\$ mkdir < yol ile yeni dizin adı >

Yeni Dizin Oluşturma (mkdir Komutu)

\$ mkdir < yol ile yeni dizin adı >

\$ mkdir documents

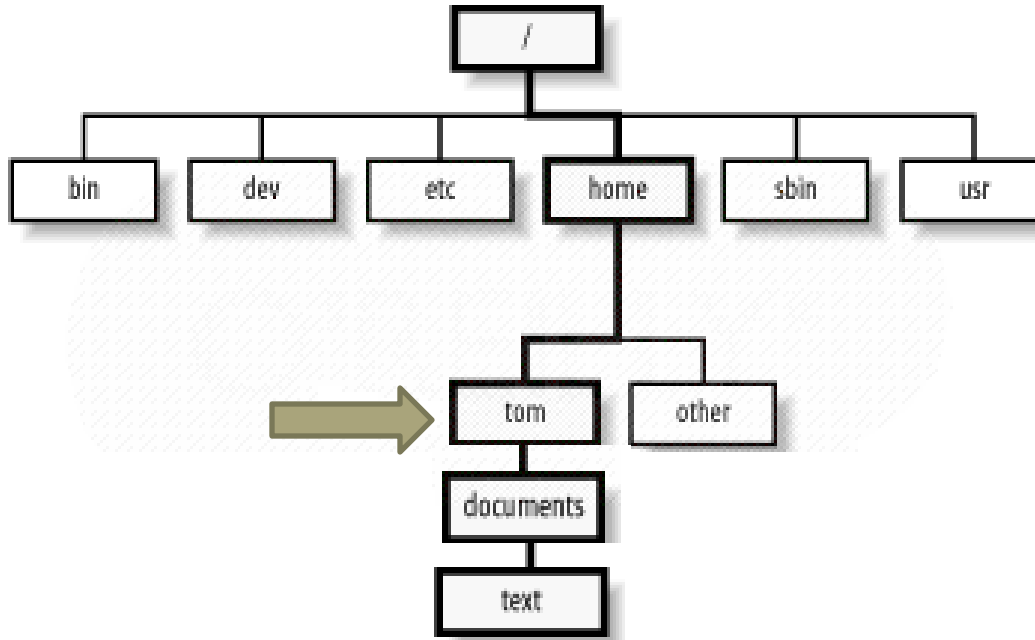
\$ mkdir ./documents

\$ mkdir /home/tom/documents

\$ mkdir ~/documents

Yeni Dizin Oluşturma (mkdir Komutu)

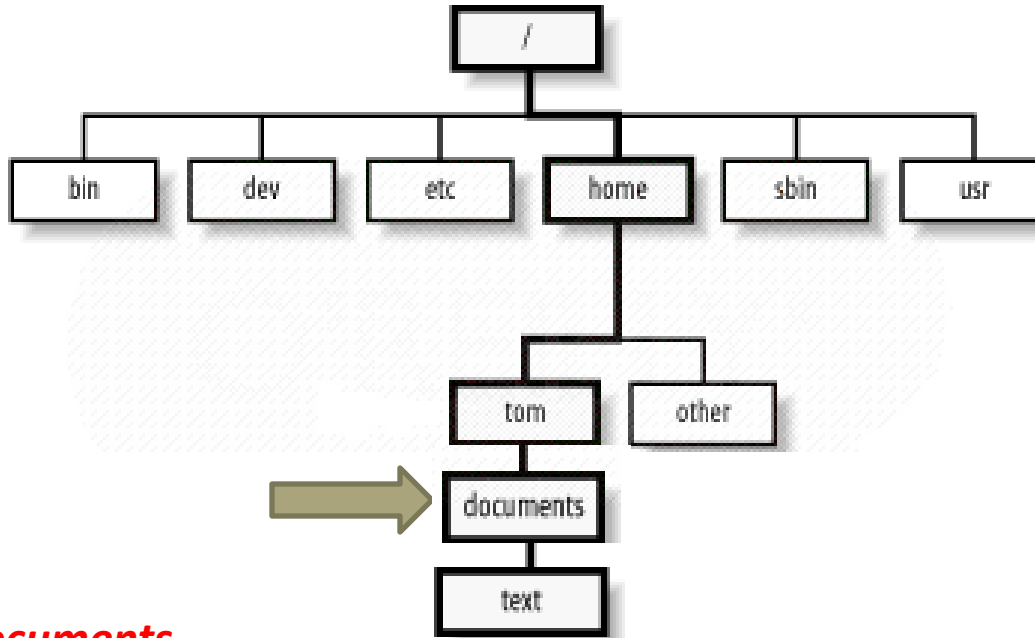
\$ mkdir < yol ile yeni dizin adı >

\$ mkdir documents/text

Yeni Dizin Oluşturma (mkdir Komutu)

\$ mkdir < yol ile yeni dizin adı >

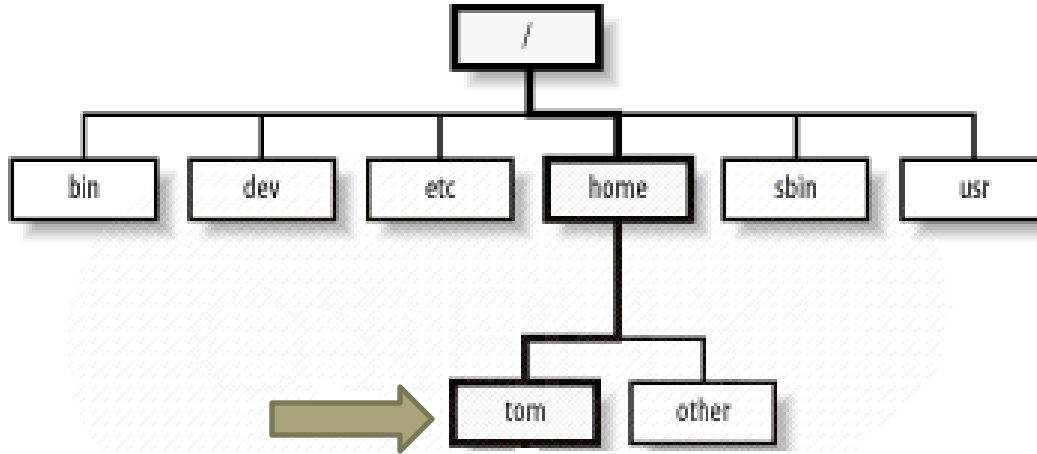

\$ cd documents

\$ mkdir text

Yeni Dizin Oluşturma (mkdir Komutu)

\$ mkdir < yol ile yeni dizin adı >

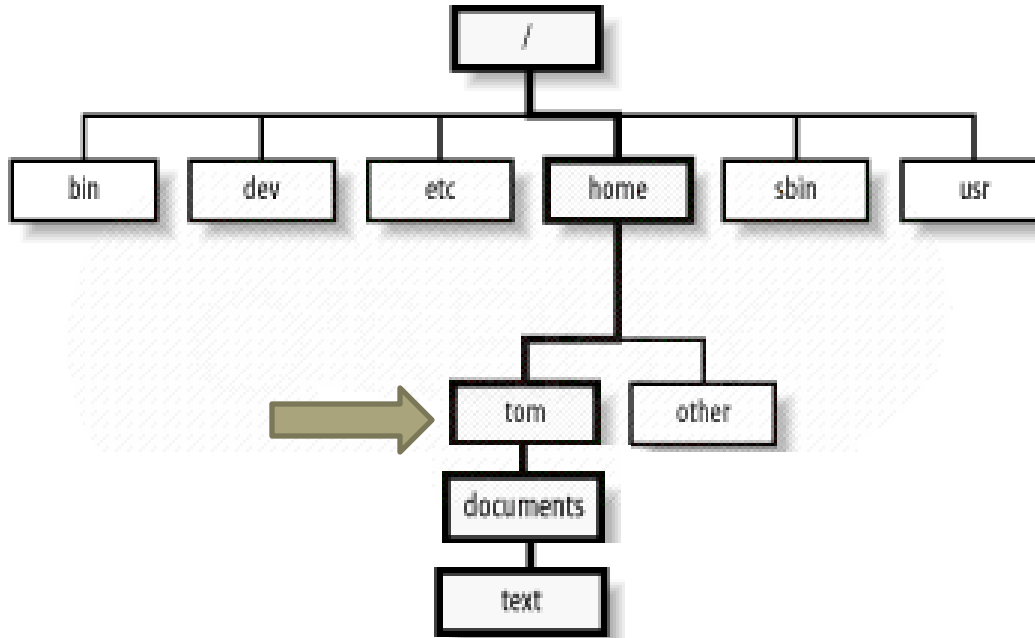

\$ mkdir documents/text

Yeni Dizin Oluşturma (mkdir Komutu)

\$ mkdir < yol ile yeni dizin adı >

\$ mkdir -p documents/text

Yeni Dizin Oluşturma (mkdir Komutu)

\$ mkdir < yol ile yeni dizin adı >

\$ mkdir project1 (bulunulan konumda yeni bir dizin oluştur)

\$ mkdir project1 project2 (2 dizin oluştur)

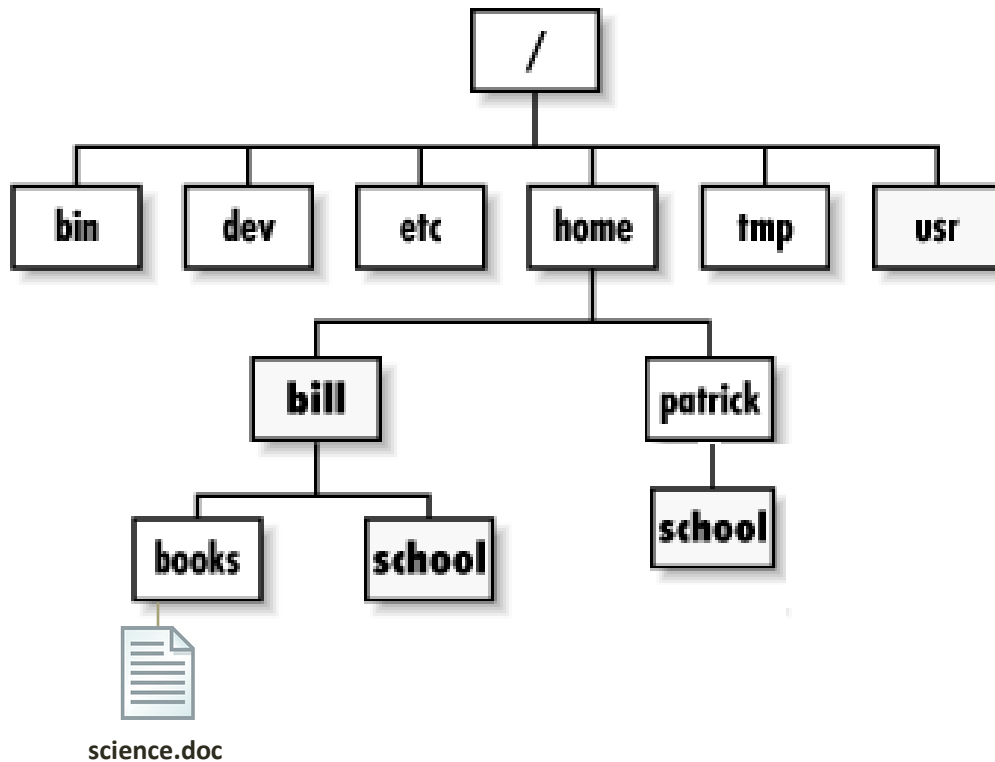
\$ mkdir /home/aelarabawy/lectures (kesin yol)

\$ mkdir ../projects/project1 (bağlı yol)

\$ mkdir -p ../projects/project1 (gerekirse ara klasörler oluşturun)

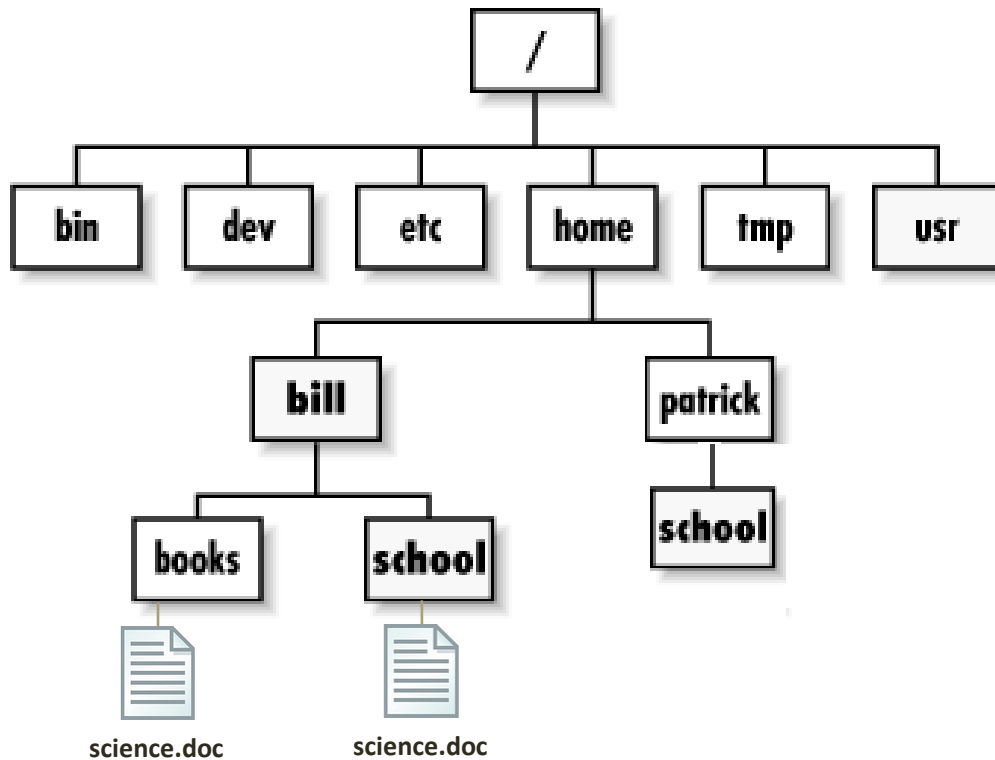
Dosyaları & Dizinleri Kopyalama (cp Komutu)

\$ cp <var olan dosya veya dizin> <yeni dosya adı ve hedef>

Dosyaları & Dizinleri Kopyalama (cp Komutu)

\$ cp <var olan dosya veya dizin> <yeni dosya adı ve hedef>

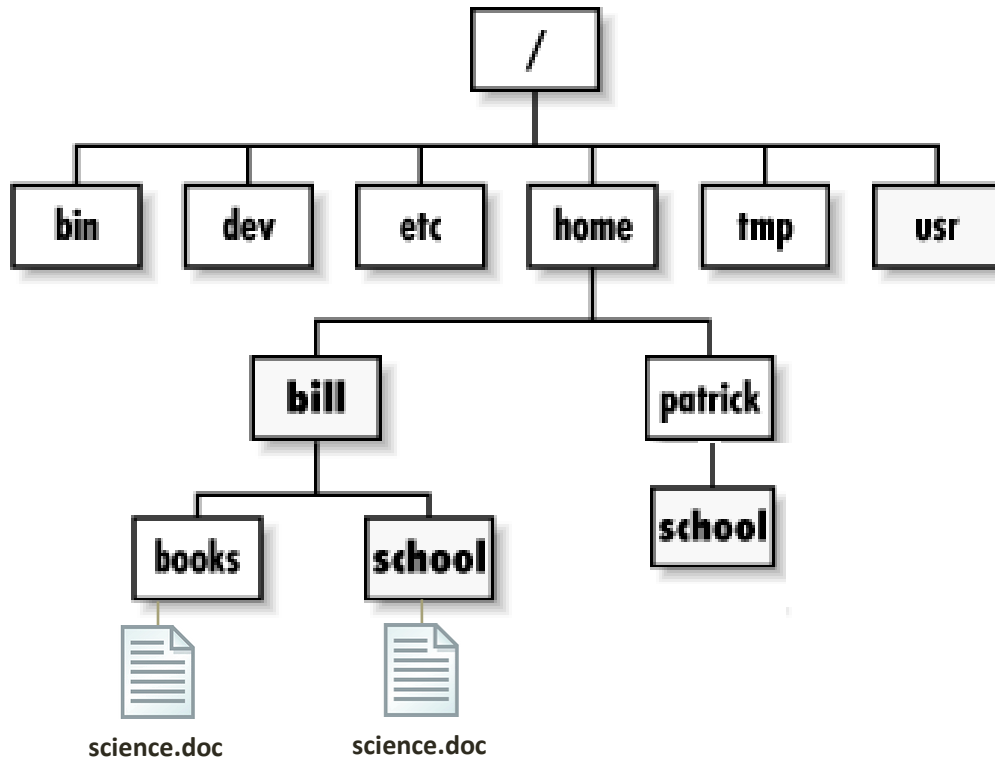

\$ cp ~/books/science.doc ~/school/science.doc

\$ cp ~/books/science.doc ~/school/

Dosyaları & Dizinleri Kopyalama (cp Komutu)

\$ cp <var olan dosya veya dizin> <yeni dosya adı ve hedef>

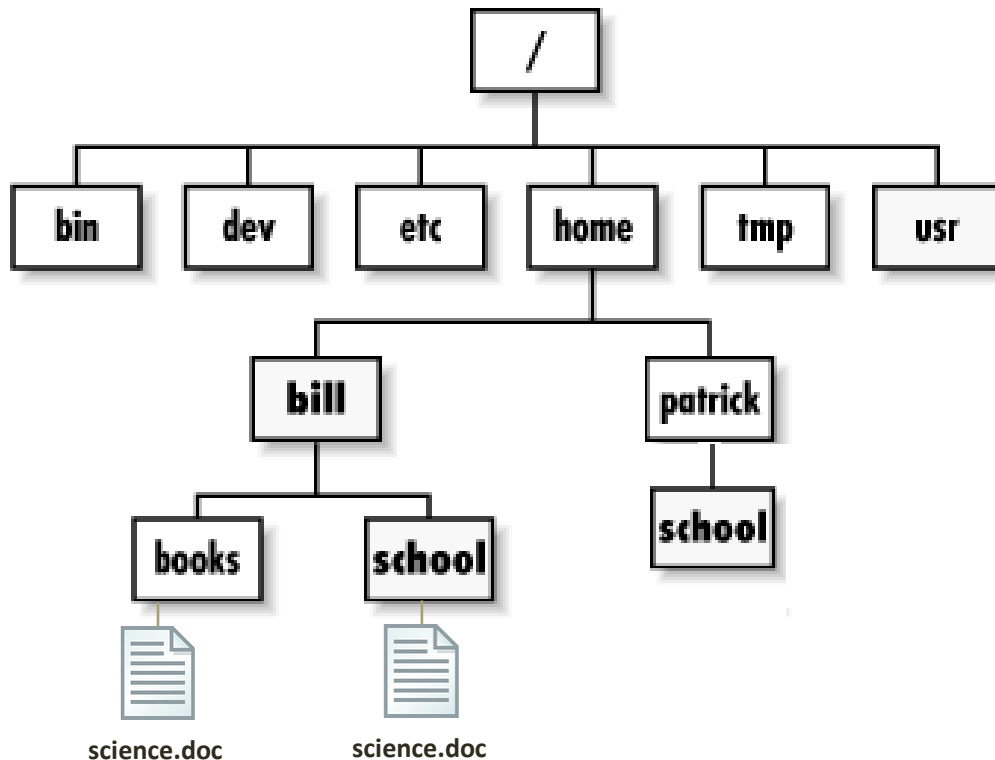

\$ cp /home/bill/school /home/patrick/

Dosyaları & Dizinleri Kopyalama (cp Komutu)

\$ cp <var olan dosya veya dizin> <yeni dosya adı ve hedef>

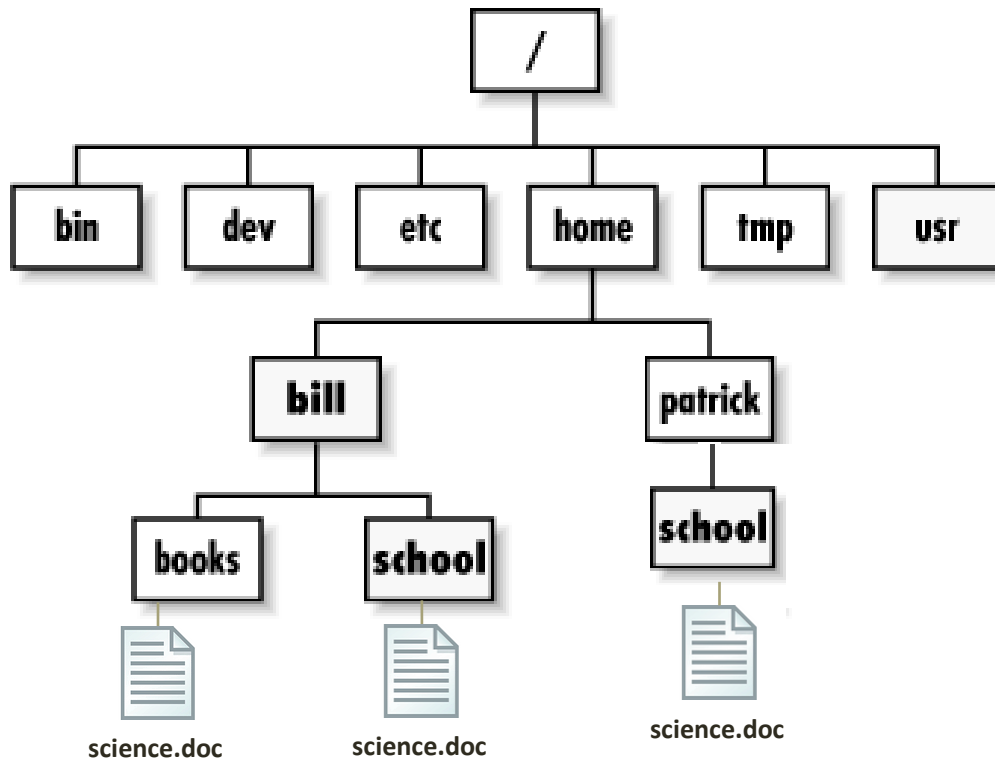

\$ sudo cp /home/bill/school /home/patrick/

Dosyaları & Dizinleri Kopyalama (cp Komutu)

\$ cp <var olan dosya veya dizin> <yeni dosya adı ve hedef>

\$ sudo cp -r /home/bill/school /home/patrick

Dosyaları & Dizinleri Kopyalama (cp Komutu)

\$ cp <var olan dosya veya dizin> <yeni hedef>

\$ cp file1 file2 (file1 dosyasını aynı konumdaki yeni file2 dosyasına kopyala)

\$ cp file1 ../projects/ (file1'i yeni konuma kopyala)

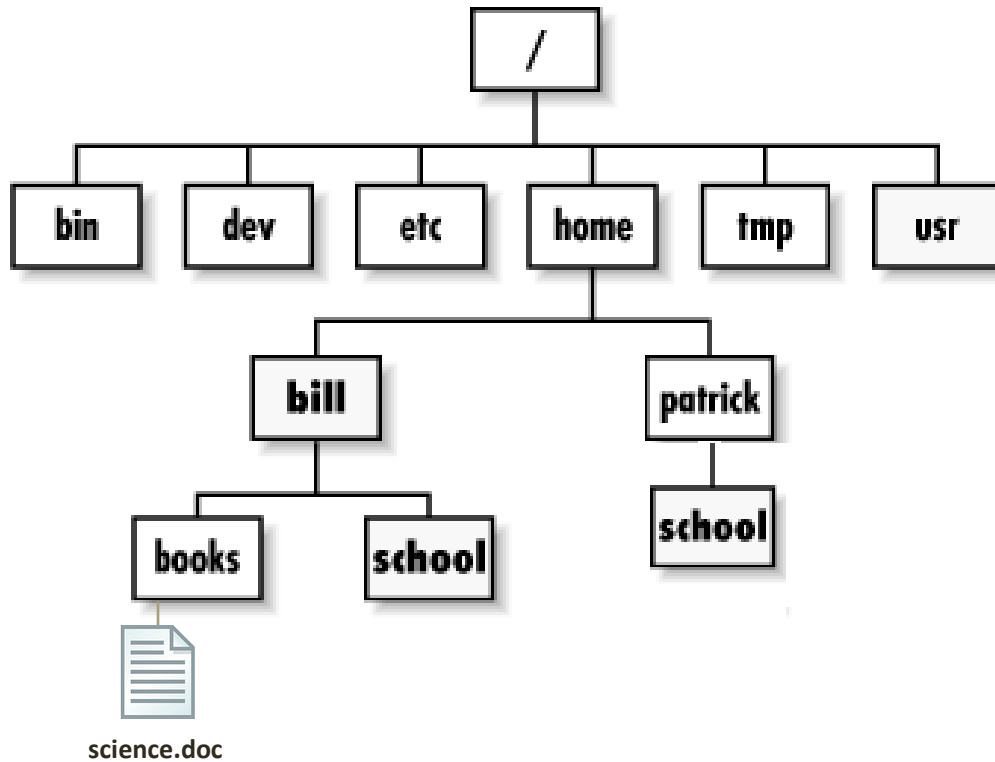
\$ cp -r folder1 ../projects/ (içeriği ile klasörü kopyala)

\$ cp -r folder1 ../projects/folder2 (klasörü yeni adla kopyala)

\$ cp /etc/passwd ... (Dosyayı buraya... kopyala)

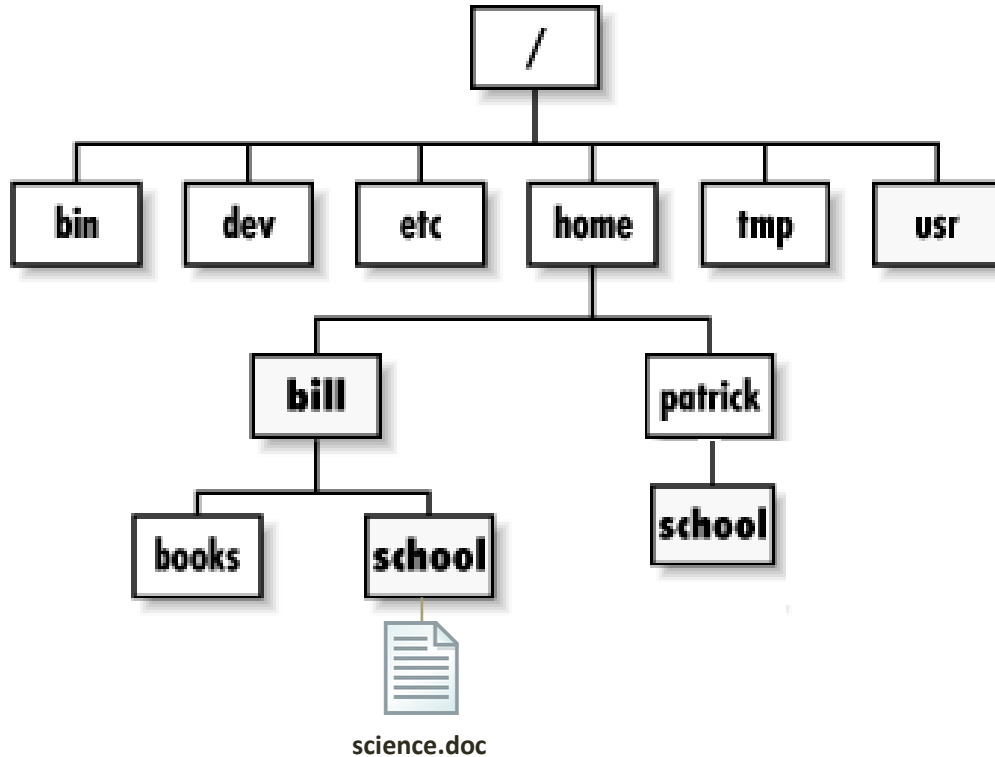
Dosyaları ve Dizinleri Taşıma / Yeniden Adlandırma (mv Komutu)

\$ mv <var olan dosya veya dizin> <yeni dosya ismi & hedef>

Dosyaları ve Dizinleri Taşıma / Yeniden Adlandırma (mv Komutu)

\$ mv <var olan dosya veya dizin> <yeni dosya ismi & hedef>

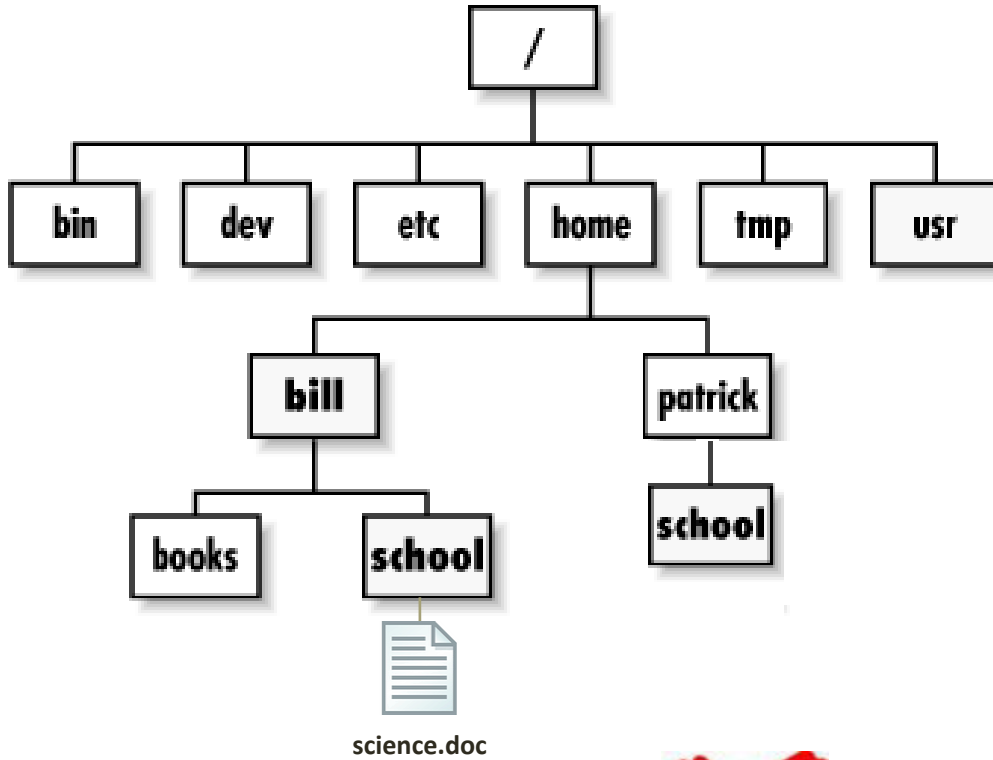

\$ mv ~/books/science.doc ~/school/science.doc

\$ mv ~/books/science.doc ~/school/

Dosyaları ve Dizinleri Taşıma / Yeniden Adlandırma (mv Komutu)

\$ mv <var olan dosya veya dizin> <yeni dosya ismi & hedef>

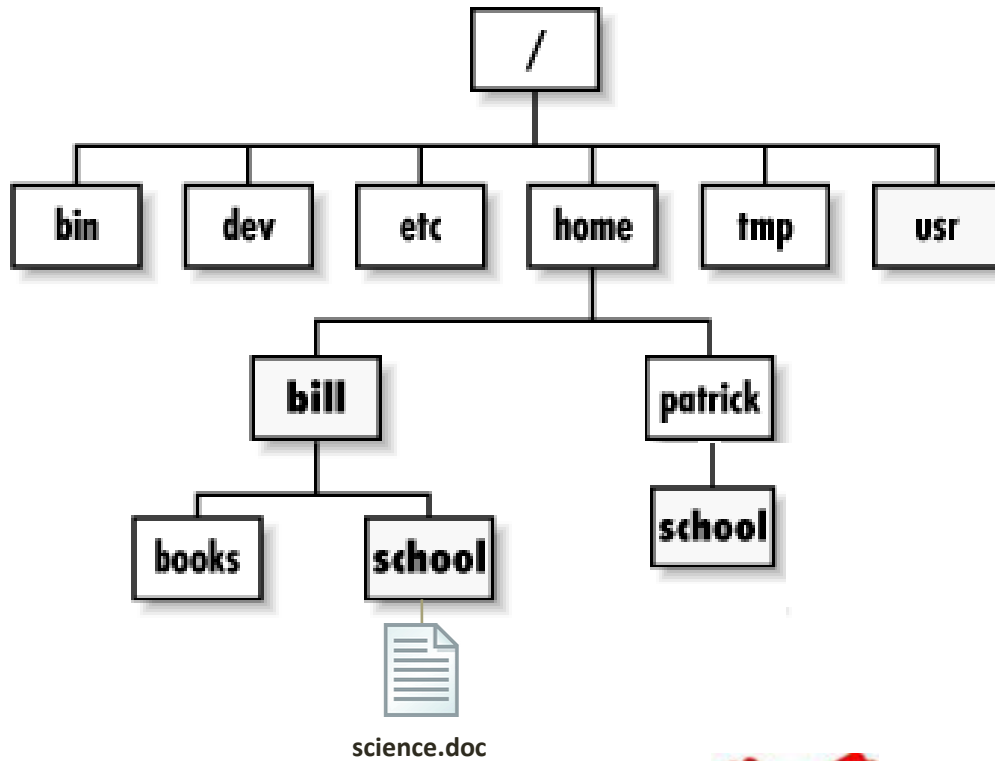

\$ mv /home/bill/school /home/patrick/

Dosyaları ve Dizinleri Taşıma / Yeniden Adlandırma (mv Komutu)

\$ mv <var olan dosya veya dizin> <yeni dosya ismi & hedef>

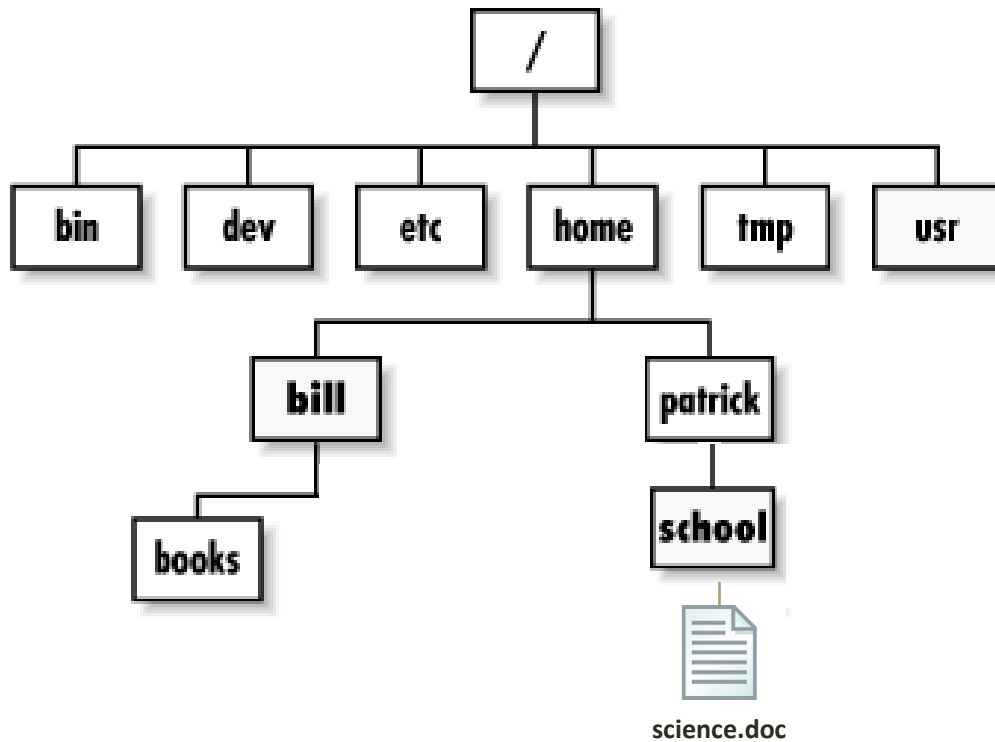

\$ sudo mv /home/bill/shool /home/patrick/

Dosyaları ve Dizinleri Taşıma / Yeniden Adlandırma (mv Komutu)

\$ mv <var olan dosya veya dizin> <yeni dosya ismi & hedef>

\$ sudo mv -r /home/bill/school /home/patrick

Dosyaları ve Dizinleri Taşıma / Yeniden Adlandırma (*mv* Komutu)

\$ mv <var olan dosya veya dizin> <yeni dosya ismi & hedef>

\$ mv file1 file2 (file1'i file2 olarak yeniden adlandır)

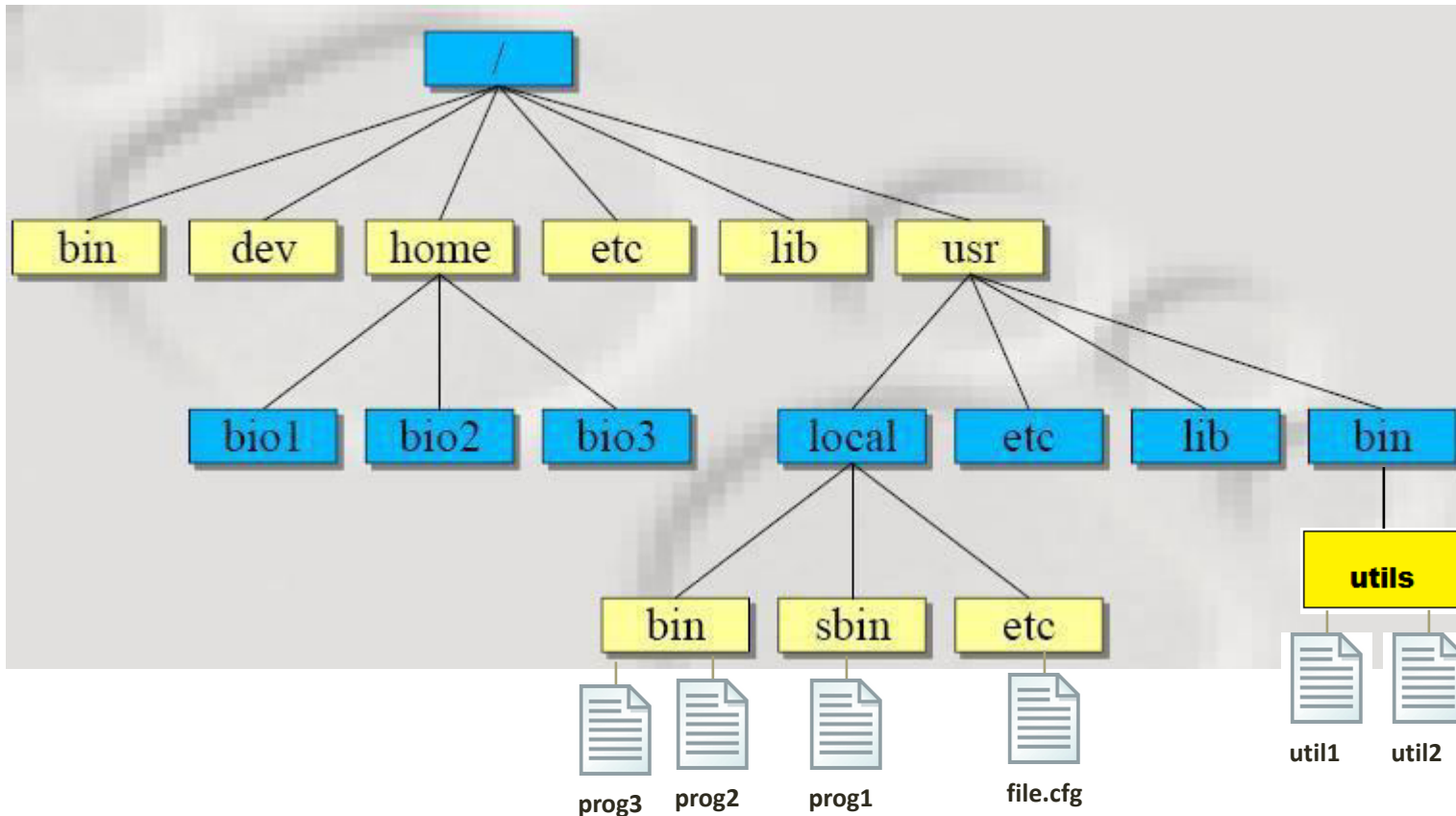
\$ mv file1 ../projects/ (file1'i yeni yerine taşı)

\$ mv -r folder1 ../projects/ (içeriği ile klasörü taşı)

\$ mv -r folder1 ../projects/folder2 (yeni isim ile taşı)

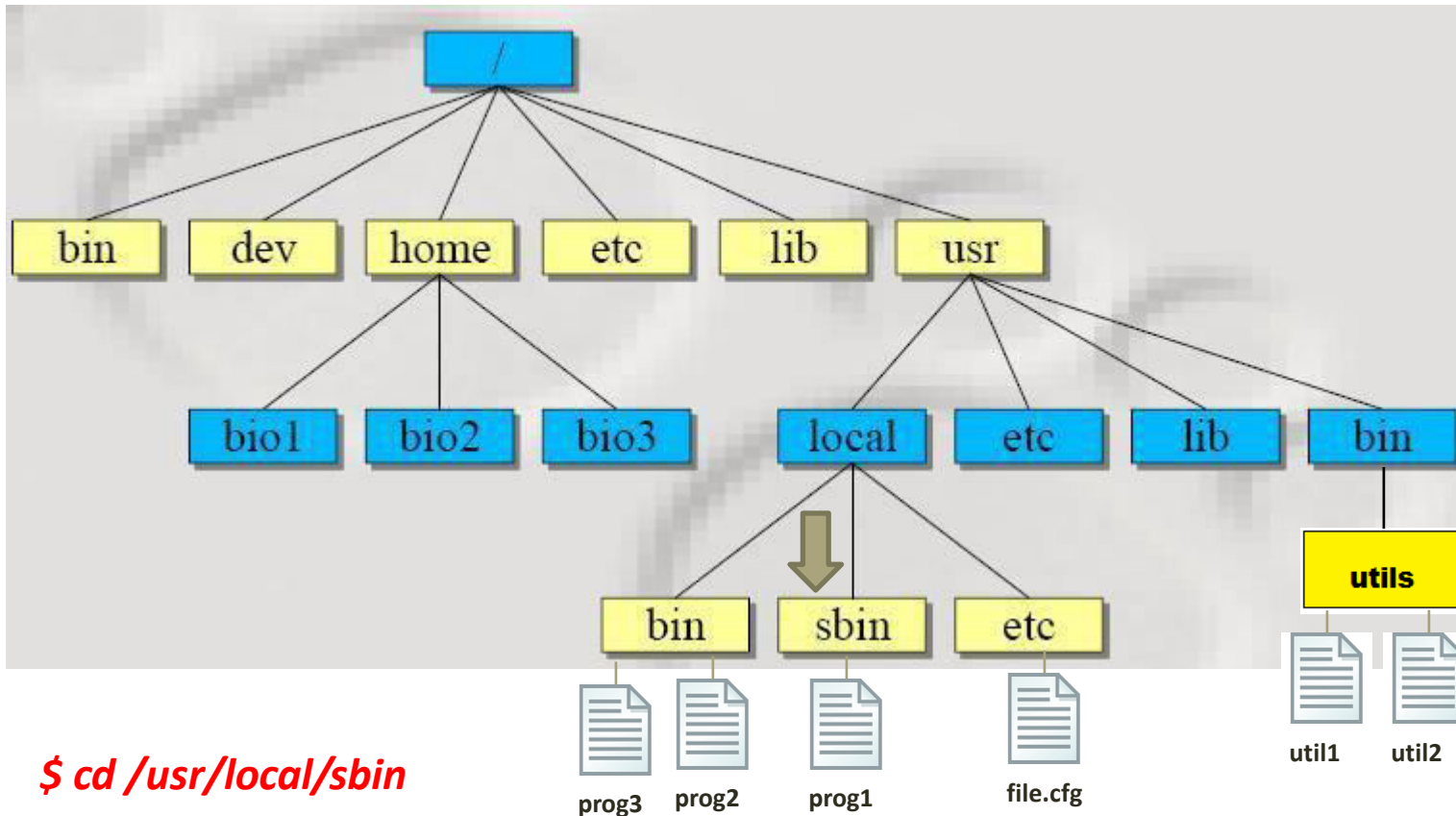
Dosyaları ve Dizinleri Kaldırma (rm Komutu)

\$ rm [seçenekler] <dosya veya dizin listesi>

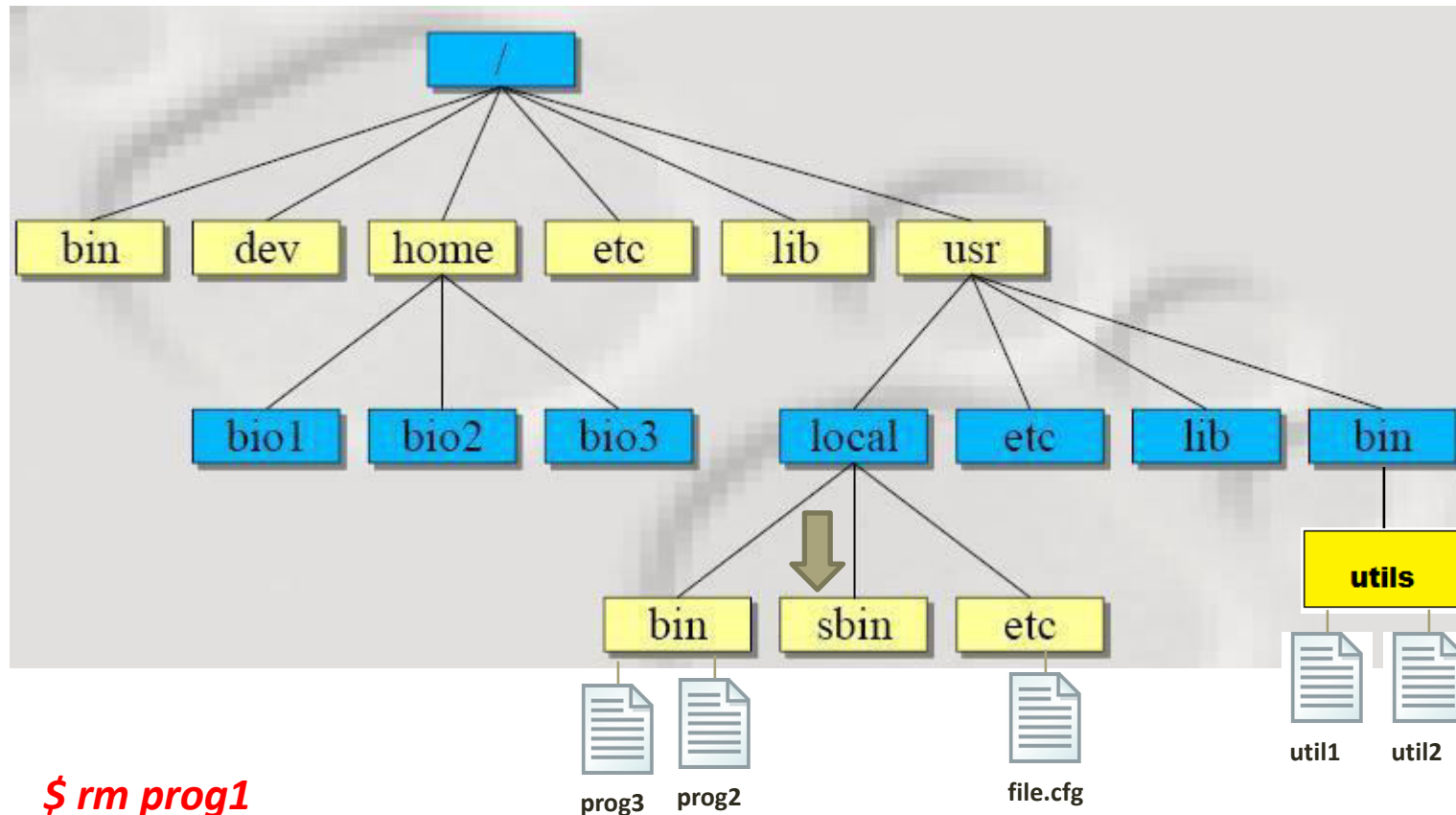
Dosyaları ve Dizinleri Kaldırma (rm Komutu)

\$ rm [seçenekler] <dosya veya dizin listesi>

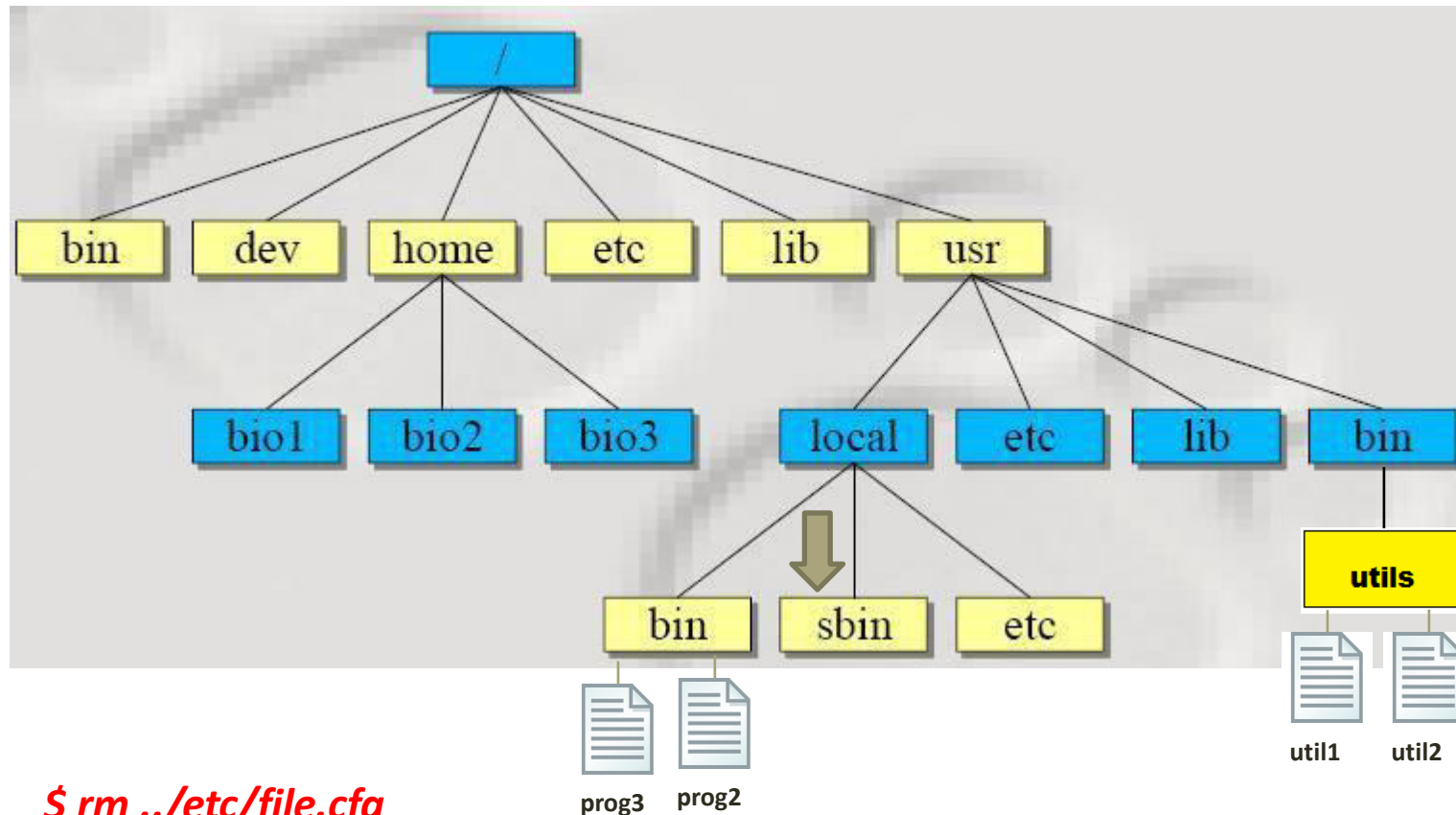
Dosyaları ve Dizinleri Kaldırma (rm Komutu)

\$ rm [seçenekler] <dosya veya dizin listesi>

Dosyaları ve Dizinleri Kaldırma (rm Komutu)

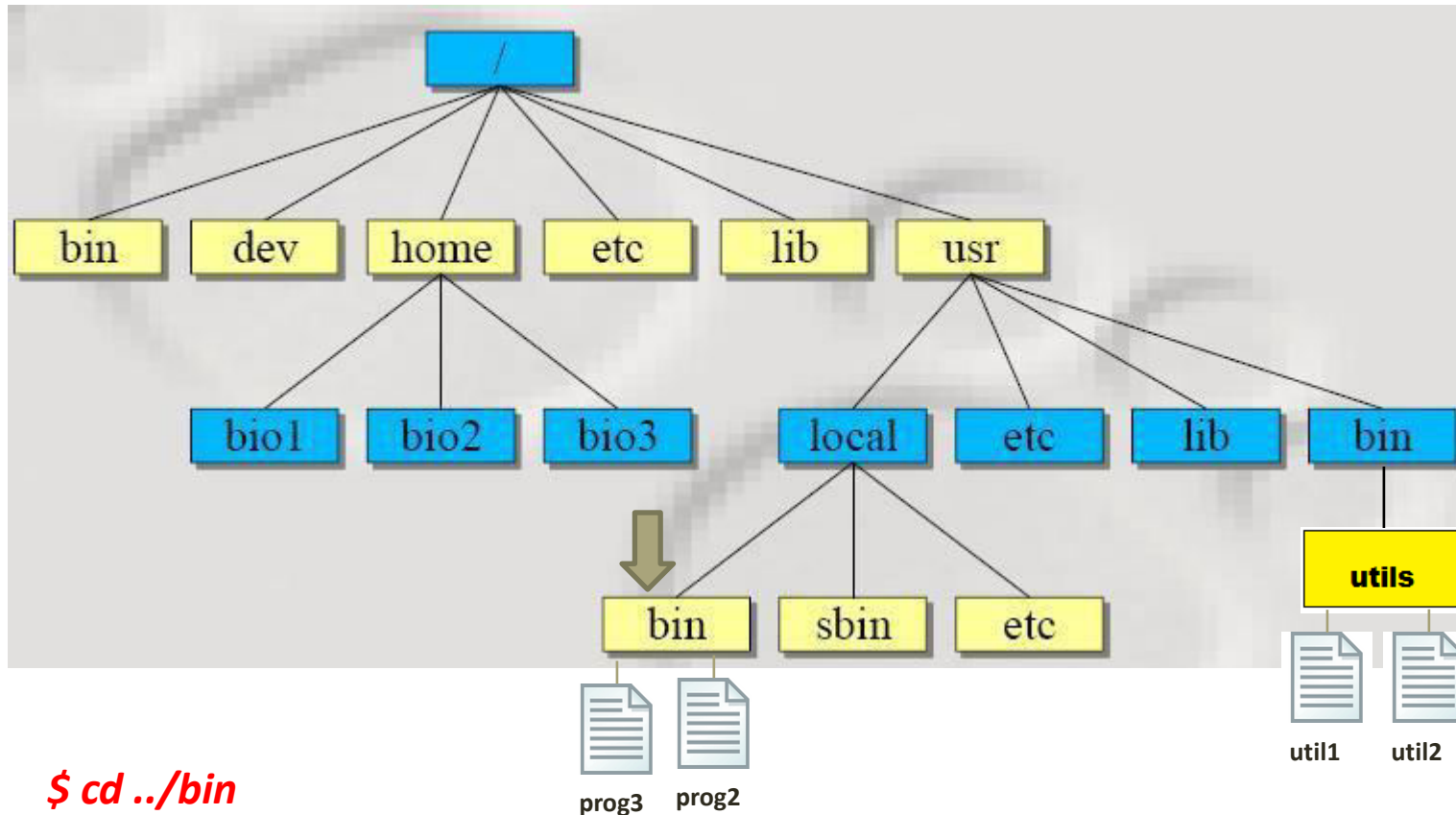
\$ rm [seçenekler] <dosya veya dizin listesi>

\$ rm ../etc/file.cfg

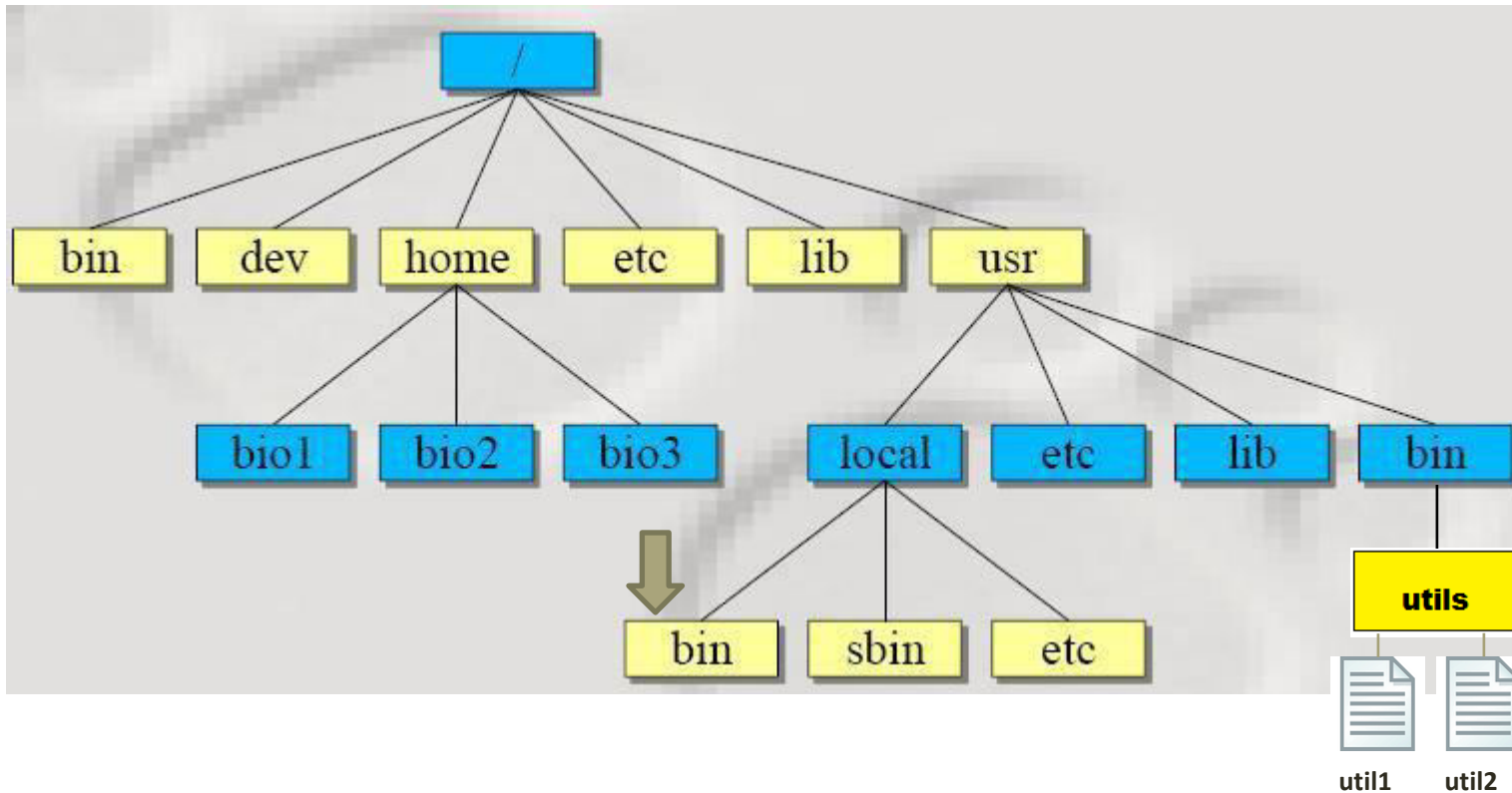
Dosyaları ve Dizinleri Kaldırma (rm Komutu)

\$ rm [seçenekler] <dosya veya dizin listesi>

Dosyaları ve Dizinleri Kaldırma (rm Komutu)

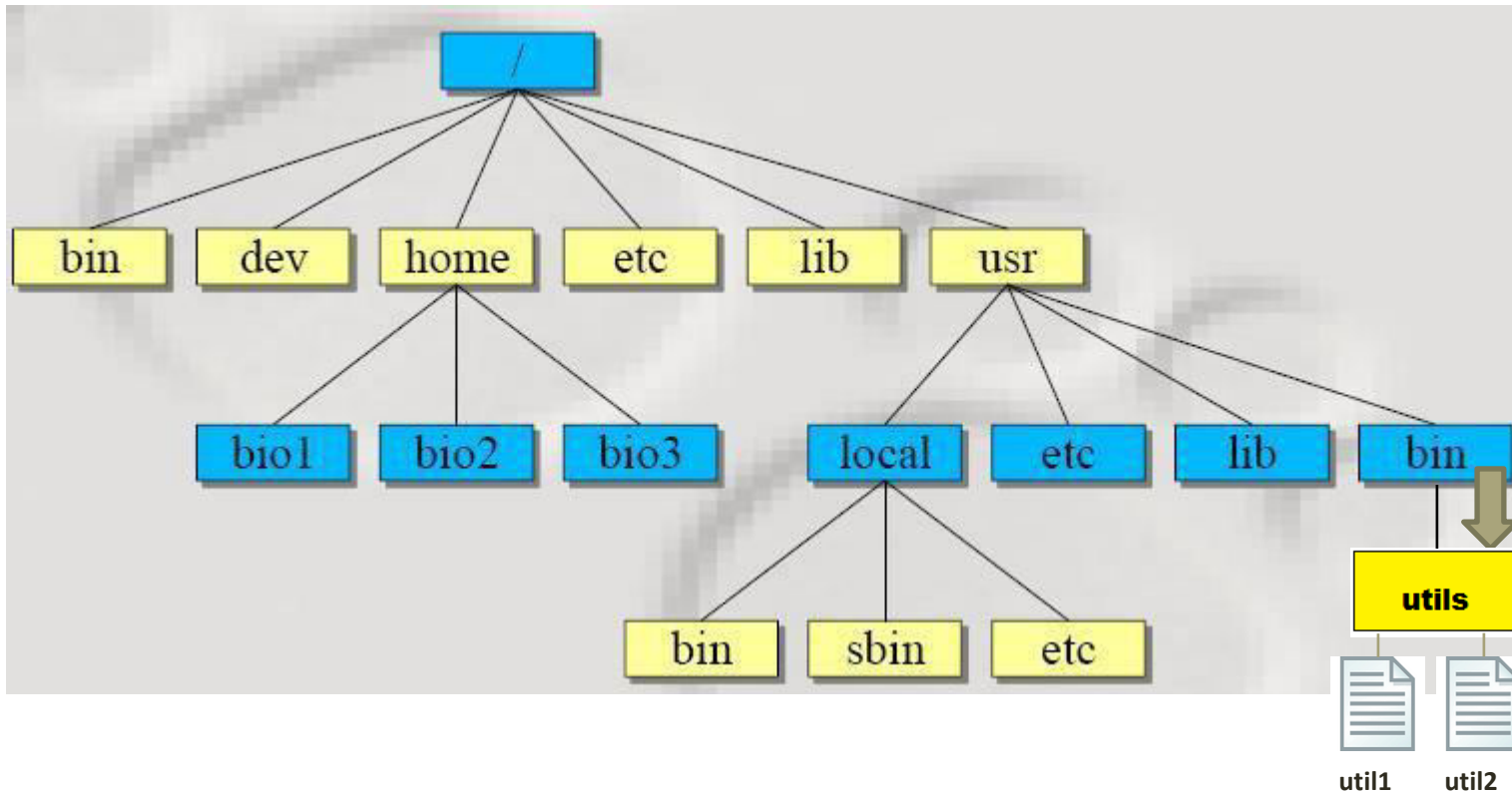
\$ rm [seçenekler] <dosya veya dizin listesi>

\$ rm prog3 prog2

Dosyaları ve Dizinleri Kaldırma (rm Komutu)

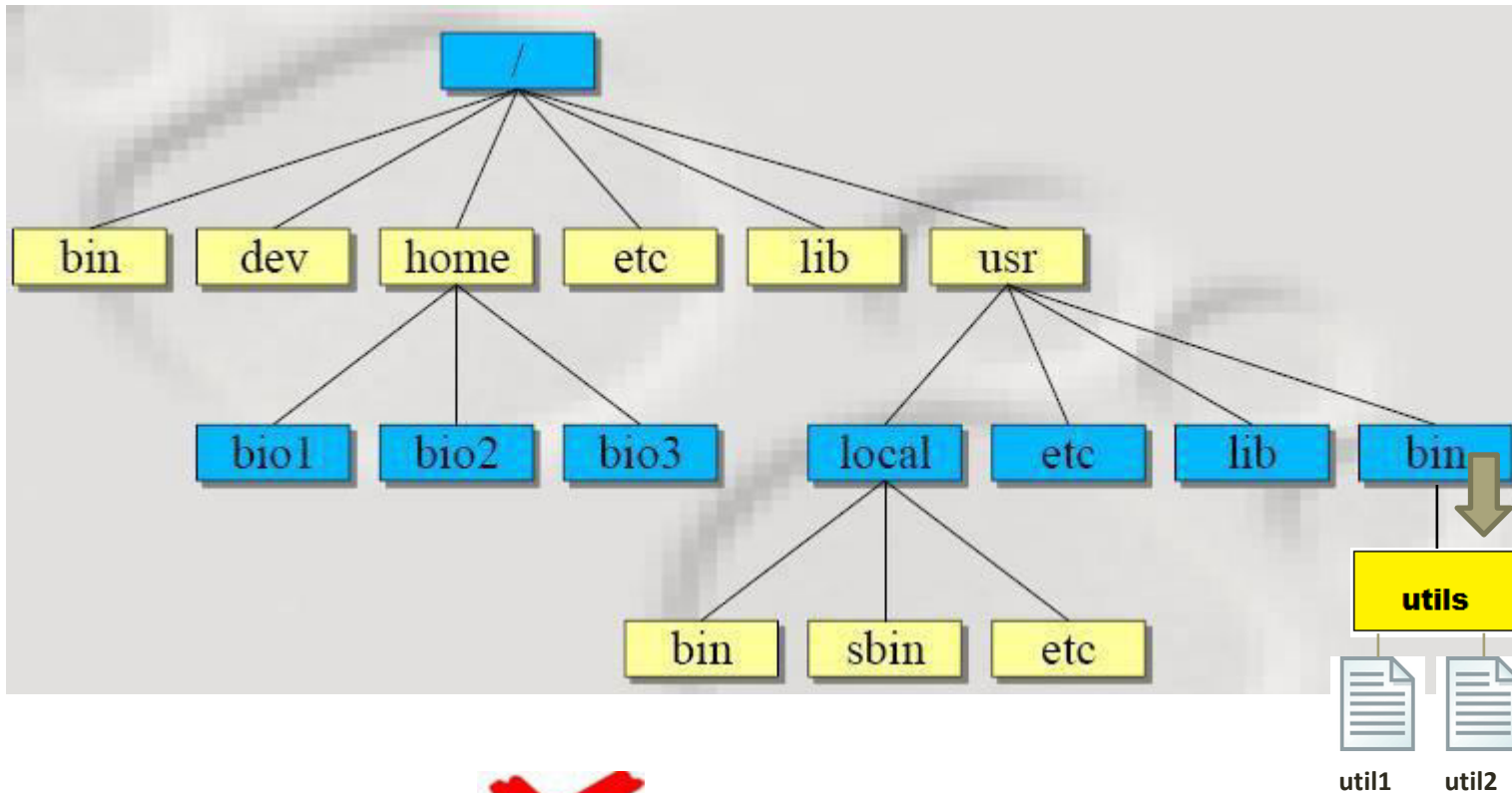
\$ rm [seçenekler] <dosya veya dizin listesi>

\$ cd /usr/bin/utils

Dosyaları ve Dizinleri Kaldırma (rm Komutu)

\$ rm [seçenekler] <dosya veya dizin listesi>

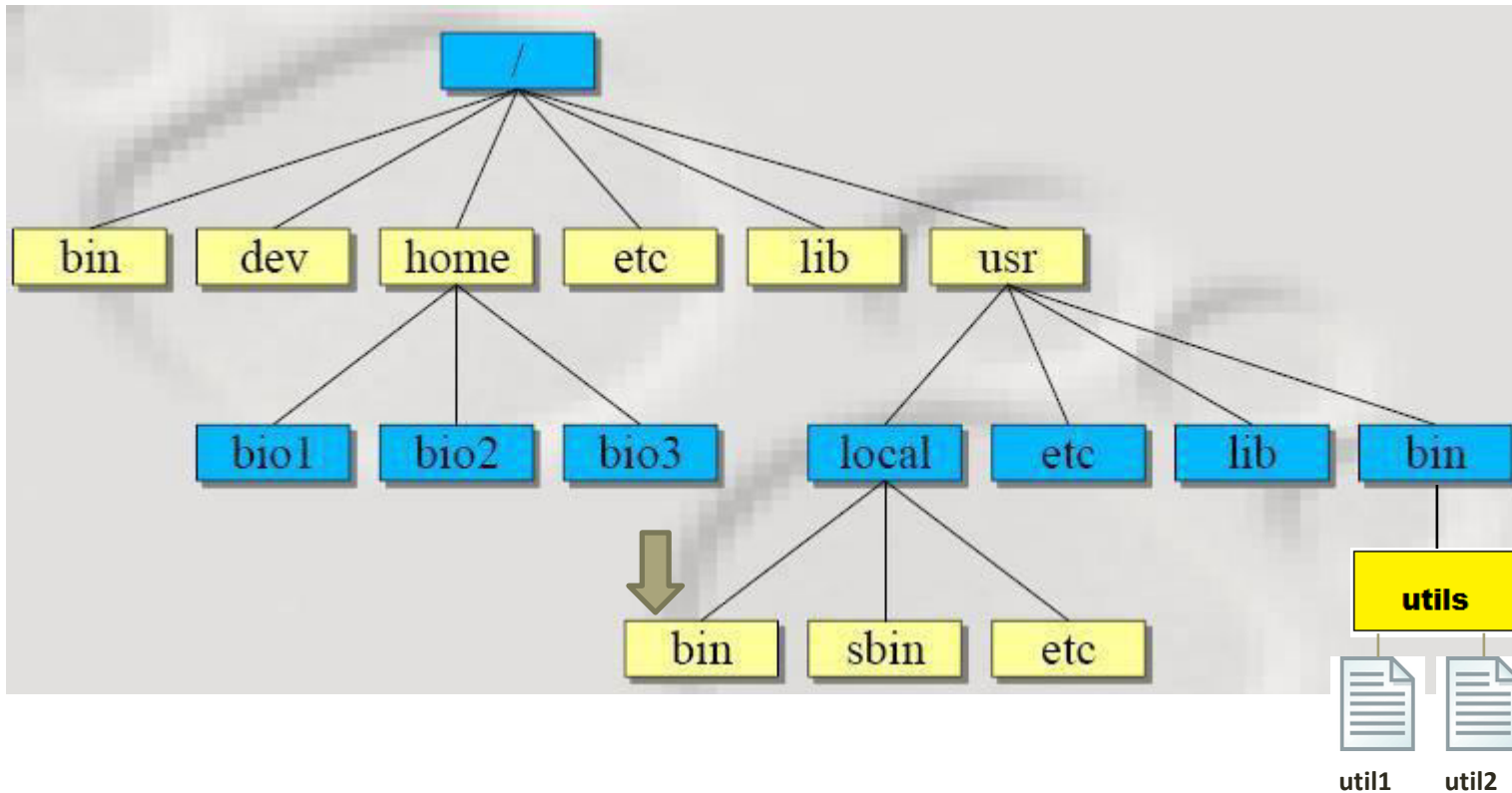

\$ rm -r /usr/bin/utils

Dosyaları ve Dizinleri Kaldırma (rm Komutu)

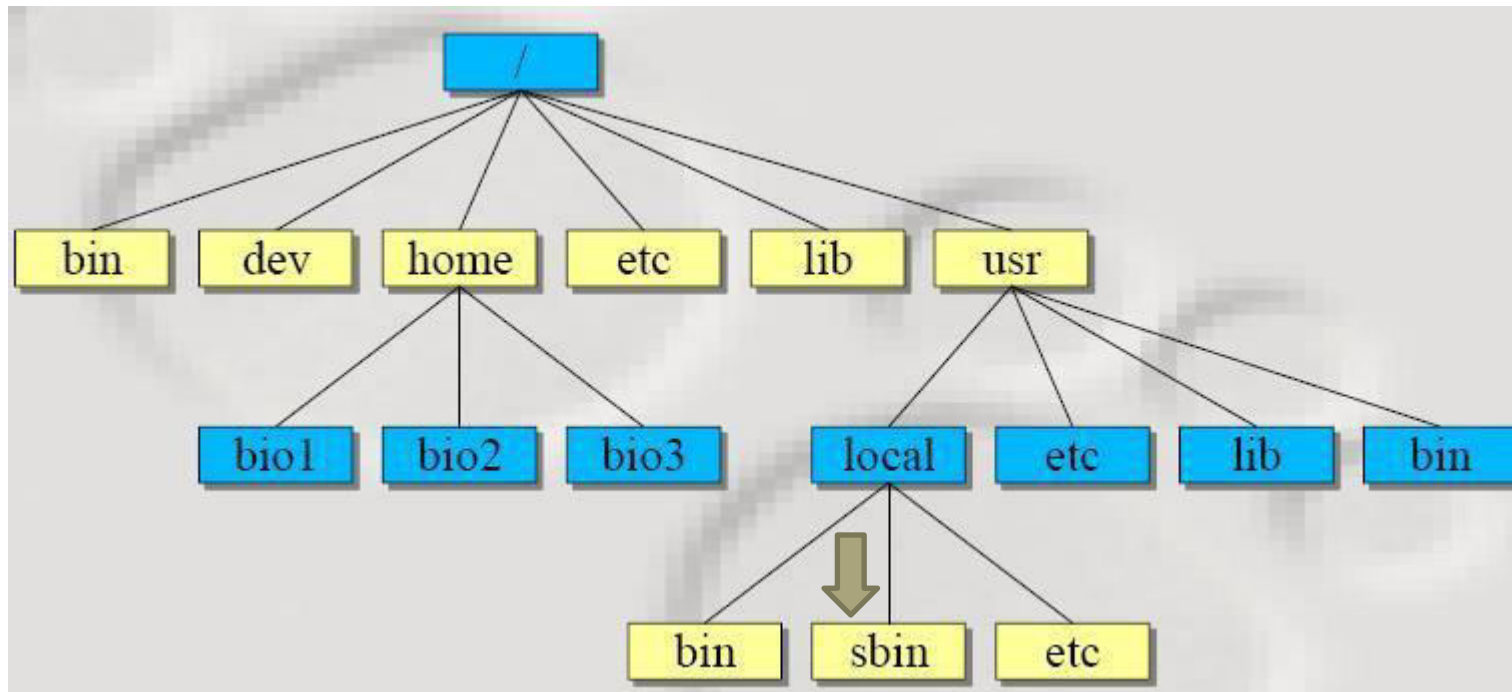
\$ rm [seçenekler] <dosya veya dizin listesi>

\$ cd -

Dosyaları ve Dizinleri Kaldırma (rm Komutu)

\$ rm [seçenekler] <dosya veya dizin listesi>

\$ rm -r /usr/bin/utls

Dosyaları ve Dizinleri Kaldırma (rm Komutu)

\$ rm [seçenekler] <dosya veya dizin listesi>

\$ rm file1 file2 (file1 ve file2'yi kaldır)

\$ rm -r ../projects/folder1 (dosyayı içeriği ile birlikte kaldır)

\$ rm -i file1 file2 (etkileşimli, kaldırmadan önce bana sor)

\$ rm -f ../projects/folder1 (zorla, zorla kaldır)

- Not
- Dizinleri kaldırmak için daima '-r' kullanmanız gerekir.
- Geçerli dizininizi (veya herhangi birinin ebeveynlerini) kaldıramazsınız.

Joker Karakter Kullanımı

Joker Karakter

- Bazen tek bir dosya yerine bir grup dosyada bir komutu çalıştırmanız gerekir.
- Örnekler:
 - Tüm günlük dosyalarını silmek istiyorsunuz
 - Tüm resim dosyalarını listelemek istiyorsun
 - Eski dosyaları (.old ile biten) farklı bir yere kopyalamak istiyorsunuz
- Bunun için Joker Karakterleri kullanılmakta (Globbing olarak da adlandırılır).
- Joker Karakterler, adları bir şey paylaşan bir dosya / dizin grubunda komutu uygulamak için kullanılan dosya adlarında ve dizin adlarında yer tutucu olarak kullanılan desenlerdir .
- Unutmayın, joker karakterler sadece dosya isimleri ve dizin isimleri için kullanılır.

“*” Joker Karakteri

- “*”; dosya / dizin adındaki herhangi bir karakter setini (hiçbiri dahil) değiştirebilir.

```
scott@zen: ~/web_site
File Edit View Search Terminal Help
scott@zen:~/web_site$ ls
400.shtml      experience.php      publications.old
401.shtml      favicon.ico        publications.php
403.shtml      fsgb1589.txt      samples
404.shtml      google79b49b8d6cd3bd54.html  sendemail.php
500.php        hireme.php         sendmessage.php
500.shtml      images            services.php
about_me.php   includes          site_credits.php
archive        index.php         sitemap.html
articles       logos            speaking.php
blogger.html  mediawiki2dokuwiki.php  style.css
contact.php   ok.htm           techdocs
credits.html  php_tutorial     wmd-edit.html
css           portfolio.php
docs         privacy.php
```

\$ rm *.php

“*” Joker Karakteri

- “*”; dosya / dizin adındaki herhangi bir karakter setini (hiçbiri dahil) değiştirebilir.

```
scott@zen: ~/web_site
File Edit View Search Terminal Help
scott@zen:~/web_site$ ls
400.shtml      experience.php      publications.old
401.shtml      favicon.ico         publications.php
403.shtml      fsgb1589.txt       samples
404.shtml      google79b49b8d6cd3bd54.html  sendemail.php
500.php        hireme.php         sendmessage.php
500.shtml      images             services.php
about_me.php   includes           site_credits.php
archive        index.php          sitemap.html
articles       logos              speaking.php
blogger.html  mediawiki2dokuwiki.php  style.css
contact.php   ok.htm            techdocs
credits.html  php_tutorial      wmd-edit.html
css           portfolio.php
docs         privacy.php
scott@zen:~/web_site$
```

\$ rm p*

“*” Joker Karakteri

- “*”; dosya / dizin adındaki herhangi bir karakter setini (hiçbiri dahil) değiştirebilir.

```
scott@zen: ~/web_site
File Edit View Search Terminal Help
scott@zen:~/web_site$ ls
400.shtml      experience.php  publications.old
401.shtml      favicon.ico    publications.php
403.shtml      fsgb1589.txt  samples
404.shtml      google79b49b8d6cd3bd54.html sendemail.php
500.php        hireme.php     sendmessage.php
500.shtml      images         services.php
about_me.php   includes       site_credits.php
archive        index.php      sitemap.html
articles       logos          speaking.php
blogger.html   mediawiki2dokuwiki.php style.css
contact.php    ok.htm         techdocs
credits.html   php_tutorial  vmd-edit.html
css            portfolio.php
docs           privacy.php
scott@zen:~/web_site$
```

\$ rm *.*htm*

“*” Joker Karakteri

- “*”; dosya / dizin adındaki herhangi bir karakter setini (hiçbiri dahil) değiştirebilir.

```
scott@zen: ~/web_site
File Edit View Search Terminal Help
scott@zen:~/web_site$ ls
400.shtml      experience.php  publications.old
401.shtml      favicon.ico    publications.php
403.shtml      fsgb1589.txt  samples
404.shtml      google79b49b8d6cd3bd54.html  sendmail.php
500.php        hireme.php
500.shtml      images
about_me.php   includes
archive        index.php
articles       logos
blogger.html  mediawiki2dokuwiki.php
contact.php   ok.htm
credits.html  php_tutorial  vmd-edit.htm
css           portfolio.php
docs          privacy.php
scott@zen:~/web_site$
```

*\$ rm -r *.**

“*” Joker Karakteri

- “*”; dosya / dizin adındaki herhangi bir karakter setini (hiçbiri dahil) değiştirebilir.

```
scott@zen: ~/web_site
File Edit View Search Terminal Help
scott@zen:~/web_site$ ls
400.shtml      experience.php  publications.old
401.shtml      favicon.ico    publications.php
403.shtml      fsgb1589.txt  samples
404.shtml      google79b49b8d6cd3bd54.html  sendemail.php
500.php        hireme.php     sendmessage.php
500.shtml      images         services.php
about_me.php   includes       site_credits.php
archive        index.php      sitemap.html
articles       logos          speaking.php
blogger.html  mediawiki2dokuwiki.php  style.css
contact.php    ok.htm        techdocs
credits.html   php_tutorial  wmd-edit.html
css            portfolio.php
docs           privacy.php
scott@zen:~/web_site$
```

\$ rm -r *

“?” Joker Karakteri

- Joker karakter olarak tek karakter için de kullanılabilir. Yani bu örnekte olduğu gibi 40 ile başlayan (400-409) dosyaları silmek için joker karakter kullanılmış.

```
scott@zen: ~/web_site
File Edit View Search Terminal Help
scott@zen:~/web_site$ ls
400.shtml      experience.php      publications.old
401.shtml      favicon.ico         publications.php
403.shtml      fsgb1589.txt       samples
404.shtml      google79b49b8d6cd3bd54.html sendemail.php
500.php        hireme.php         sendmessage.php
500.shtml      images            services.php
about_me.php  includes          site_credits.php
archive       index.php          sitemap.html
articles      logos             speaking.php
blogger.html  mediawiki2dokuwiki.php style.css
contact.php   ok.htm            techdocs
credits.html  php_tutorial      wmd-edit.html
css           portfolio.php
docs         privacy.php
scott@zen:~/web_site$
```

\$ rm 40?.shtml

“*” Joker Karakteri

- “?” joker karakteri herhangi bir tek karakteri temsil ediyor.

```
scott@zen: ~/web_site
File Edit View Search Terminal Help
scott@zen:~/web_site$ ls
400.shtml      experience.php  publications.old
401.shtml      favicon.ico    publications.php
403.shtml      fsgb1589.txt  samples
404.shtml      google79b49b8d6cd3bd54.html sendemail.php
500.php        hireme.php     sendmessage.php
500.shtml      images        services.php
about_me.php   includes      site_credits.php
archive        index.php     sitemap.html
articles       logos         speaking.php
blogger.html  mediawiki2dokuwiki.php style.css
contact.php   ok.htm        techdocs
credits.html  php_tutorial  wmd-edit.html
css           portfolio.php
docs          privacy.php
scott@zen:~/web_site$
```

\$ rm ?0?.shtml

[<karakterler>] ve [!<karakterler>]

- Karakter için sınırlı sayıda seçenek belirterek "?" kullanımından daha fazla kısıtlama alabiliriz.

“**[ars]**” : Listedeki bir tek karakter bulundurur a, r, s

“**[!ars]**” : a, r, s listeleri haricindeki herhangi bir tek karakter bulundurur

“**[2-5]**” : 2'den 5'e kadar aralıktan gelen tek bir karakter bulundurur

“**[!2-5]**” : 2'den 5'e kadar aralıktan gelen karakter haricinde tek bir karakter bulundurur

“**[a-l]**” : 'a' ile 'l' aralığındaki tek bir karakteri bulundurur

“**[!a-l]**” : a-l listesinin haricinde herhangi bir tek karakteri bulundurur

“**[1-37-9]**” : 1,2,3,7,8,9 bulundurur

“**[a-chk]**” : a,b,c,h,k bulundurur

- Örnekler:

\$ rm -r ab[c-fh-j]

abc, abd, abe, abf, abh, abi, abj adındaki dosyaları / klasörleri kaldırır

\$ ls results-[0-9][0-9].log

results-00.log adlı dosyadan results-99.log adlı dosyaya kadar dosyalar listelenir.

[[:<Sınıf İsmi>:]]

- “**[[:<sinif ismi>:]]**” Belirtilen bir karakter sınıfına ait olan eşleşme.

Karakter Sınıfı

Anlamı

[[:alnum:]]

Herhangi bir alfa numerik karakter

[[:alpha:]]

Herhangi bir alfabetik karakter (a-z, A-Z)

[[:digit:]]

Herhangi bir rakam (0-9)

[[:lower:]]

Herhangi bir küçük harfli karakter (a-z)

[[:upper:]]

Herhangi bir büyük harfli karakter (A-Z)

- Örnek:

\$ cp results-[[:digit:]][[:digit:]]-[[:alpha:]].log ~/log

Süslü Parantez “{}” Kullanımı

- Süslü parantez seçimleri gruplandırmak için kullanılır.

- Örnekler,

```
$ rm {*.log,*.txt}
```

```
$ cp {*.pdf,*.doc} ~/documents/
```

- Not:

Bu da çalışır

```
$ rm *.log *.txt
```

```
$ cp *.pdf *.doc ~/documents/
```

Güzel bir ipucu,

- Bir sürü dosyayı / dizinleri joker karakterlerle kaldırırsanız, yanlış yapmadığınızdan ve yanlış dosyaları kaldırdığınızdan emin olmak için bunları ilk önce aynı joker desenle listelemek iyi bir fikirdir; Sonra "ls" 'yi bir "rm" ile değiştirin.
- Veya emin değilseniz, silinmeden önce her dosyanın silinmesini onaylamak için '-i' kullanın.

Kaçış Dizgesi “\”

- Bazı özel harflerin anlamları vardır (*space*, *, “, ‘, (, ... gibi)
- Bu harflerin dosya / dizin adlarında kullanılması tavsiye edilmez
- Fakat eğer o zaman sahip olmak zorunda kalırsak onlarla ilgilenmenin özel bir yolu var,
- “my results.txt” adlı bir dosyayı silmek zorundayız,
\$ rm my results.txt
\$ rm my\ results.txt
- Buna, "boşluk mektuplarını kaçırma" adı verilir; bu varsayılan anlamını bir ayırıcı harften dosya adının içindeki genel harfe dönüştürme anlamına gelir.

Kaçış Dizgesi Örnekleri

Real File Name	File Name representation
my?file.log	my\?file.log
my*file.log	my*file.log
my file (today).txt	my\ file\ \ (today\).txt
“my file”	\”my\ file\”
abc[!2]	abc\[!2\]

Kaynakça

- ☞ Ahmed ElArabawy, Linux for Embedded Systems for Arabs

Teşekkürler.

Dersin Sonu

Kocaeli Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği
Yapay Zeka ve Benzetim Sistemleri Ar-Ge Lab.
<http://yapbenzet.kocaeli.edu.tr/>